

**T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAĞLAMINDA DESTEKLEME VE
YETİŞTİRME KURSLARINA İLİŞKİN YÖNETİCİ,
ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİ SAMSUN İLİ
ÖRNEĞİ**

MELİH YAŞAR DURAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
DOÇ.DR HÜSEYİN VEHBİ İMAMOĞLU**

SİNOP – 2024

TEZ KABUL

MELİH YAŞAR DURAN tarafından hazırlanan “SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAĞLAMINDA DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINA İLİŞKİN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİ SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ” başlıklı bu çalışma, 16.07.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan	Doç. Dr. AKİF PAMUK Marmara Üniversitesi	İmza
Üye (Danışman)	Doç. Dr. HÜSEYİN VEHBİ İMAMOĞLU Sinop Üniversitesi	İmza
Üye	Prof. Dr. DURSUN DİLEK Sinop Üniversitesi	İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Fadime DİRİK

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarımı kabullendiğimi beyan ederim.

Melih Yaşar DURAN

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAĞLAMINDA DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINA İLİŞKİN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİ SAMSUN İLİ ÖRNEĞİ

MELİH YAŞAR DURAN
SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
DANIŞMAN:DOÇ. DR. HÜSEYİN VEHBİ İMAMOĞLU

Bu araştırmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerini Sosyal Bilgiler dersi bağlamında ortaya koymaktır. DYK (Destekleme ve Yetiştirme Kursları)'nin paydaşları olan yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve velilerin görüşleri ile DYK'de karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerini ortaya konmak istenmektedir. Nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilen araştırmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim ve öğretim yılında Samsun ili İlkadım ilçesindeki destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapan 10 Sosyal Bilgiler öğretmeni, kurslara katılım sağlayan 10 öğrenci, öğrencisi kurslara katılım sağlayan 10 öğrenci velisi ve kurslarda görevli olan 10 yönetici oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmış ve toplanan veriler betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmada elde edilen verilere göre kurslarda en fazla karşılaşılan sorunlar; devamsızlık, kurs açma ve kapatma işlemlerinde sıkıntıların yaşanması, ek ders ücretlerinin düşük olması, resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi, ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük olması, kaynak kitap ve doküman eksikliği, hizmetli sıkıntısı, paydaşlar arasındaki iletişimsizlik, kursların YKS (Yükseköğretim Kurumları Sınavı) ve LGS (Liselere Geçiş Sınavı)'na kadar devam etmemesi şeklindedir. Çalışmada DYK'nin öğrencilerin okul derslerine, YKS ve LGS gibi öğretimin bir üst kademesine geçiş için yapılan sınavlarda destek olduğu, öğretmenlere maddi ve mesleki gelişim açısından katkı sağladığı, maddi durumu iyi olmayan öğrencilerinde okul derslerine takviye alabilmesi açısından eğitimde fırsat eşitliği sağlaması gibi olumlu katkılarının olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler ve paydaşların görüşlerine göre DYK'nin daha verimli ve aktif bir şekilde çalışması için; öğrencilerin devamlılığı sağlanmalı, seviye grupları oluşturulmalı, kaynak eksikliği giderilmeli, velilerden düşük miktarda ücret talep edilmeli, okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, kurs müfredatı yeniden düzenlenmeli, hizmetli sıkıntısı çözülmeli, kursların fiziki şartları iyileştirilmeli kurs başvuru ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı, öğretmenlerin özlük hakları ve çalışma koşulları iyileştirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Destekleme ve Yetiştirme Kursları; Öğretmen; Öğrenci; Veli; Yönetici; Okul.

Temmuz 2024, 88 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

OPINIONS OF ADMINISTRATORS, TEACHERS, STUDENT AND PARENTS ON SUPPORT AND TRAINING COURSES IN THE CONTEXT OF SOCIAL STUDIES COURSE SAMSUN PROVINCE EXAMPLE

MELİH YAŞAR DURAN

SINOP UNIVERSITY INSTITUTE OF GRADUATE PROGRAMS

DEPARTMENT OF TURKISH AND SOCIAL SCIENCES EDUCATION

SUPERVISOR:ASSOC. PROF. DR. HÜSEYİN VEHBİ İMAMOĞLU

The aim of this research is to reveal the problems and solution suggestions encountered in the formal and non-formal education STC (Support and Training Courses) affiliated to the Ministry of National Education within the scope of the Social Studies Course. It is aimed to reveal the opinions of administrators, teachers, students and parents, who are the stakeholders of STC, as well as the problems encountered in STC and their solution suggestions. The case study design was used in the research conducted with the qualitative research method. The study group of the research will consist of 10 Social Studies teachers working in Support and Training Courses in İlkadım district of Samsun province in the 2023-2024 academic year, 10 students participating in the courses, 10 parents whose students are participating in the courses and 10 administrators working in the courses. The data of the research were collected by semi-structured interview technique and the collected data were subjected to descriptive and content analysis. According to the data obtained in the research, the most common problems in the courses are; Absenteeism, difficulties in opening and closing courses, low additional course fees, deduction of wages during public holidays, low insurance of paid teachers, lack of reference books and documents, shortage of servant, lack of communication between stakeholders, courses not continuing until YKS (Higher Education Institutions Exam) and LGS (High School Transition Exam). In the study, STC has been revealed that it has positive contributions such as supporting students in school courses and exams such as YKS and LGS for transition to the next level of education, contributing to teachers in terms of financial and professional development, and providing equal opportunities in education for students who are not in a good financial situation to receive reinforcement in school courses. According to the data obtained from the study and the opinions of the stakeholders, for STC to work more efficiently and actively; The attendance of students should be ensured, level groups should be created, the lack of resources should be eliminated, low fees should be requested from parents, course teachers should be selected other than school teachers, the course curriculum should be rearranged, the shortage of servants should be solved, the physical conditions of the courses should be improved, course application and course selection procedures should be facilitated, teachers' personal rights and working conditions should be improved.

KEYWORDS:Support and Training Courses; teacher; student; parent; administrator; school.

July 2024, 88 Page

TEŞEKKÜR

Uzun uğraşlar sonucu ve büyük emek sarf ederek çalışmamı tamamlamamın ve literatüre katkı sağlayacak bir bilimsel çalışma yürütmenin haklı gururu içerisindeyim. Bu sürecin başından sonuna kadar desteklerini benden esirgemeyen kıymetli hocalarıma, canımdan çok sevdiğim aileme, değerli meslektaşlarım ve kıymetli öğrencilerime sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Bu süreçte danışmanlığımı üstlenen bilgisi ve tecrübesiyle bana yol gösterici olan, desteğini benden esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU' na şükranlarımı sunarım. Tez konusunun ortaya çıkmasında katkı sağlayan ve çalışma boyunca değerli görüşlerini benimle paylaşan kıymetli hocam Doç. Dr. Zeynep EREN'e, yüksek lisans eğitimi boyunca kendisinden çok şey öğrendiğim, çalışmada uzman görüşlerini benimle paylaşan değerli hocam Prof Dr. Dursun DİLEK'e ve yine uzman görüşlerini benimle paylaşan Prof. Dr. Gülçin DİLEK'e, çeviride katkı sağlayan canım kardeşim Ceyda DURAN'a vermiş oldukları emek ve katkılardan dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Bu günlere gelmemi sağlayan, maddi ve manevi destekleriyle her zaman yanımda olan annem Zeliha DURAN'a ve babam Himmet DURAN'a sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Melih Yaşar DURAN

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL	ii
ETİK BEYANI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	xi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Araştırmanın Sayıltıları.....	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	6
2. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI'NIN KURULUŞU VE İŞLEYİŞİ	7
2.1. Destekleme ve Yetiştirme Kursları'nın Kuruluşu ve Kuruluş Amacı	7
2.2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Faaliyetleri	8
3. YÖNTEM	12
3.1. Araştırmanın Modeli	12
3.2. Çalışma Grubu	12
3.3. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri.....	13
3.3.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin demografik özellikleri	13
3.3.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik özellikleri	14
3.3.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik özellikleri	15
3.3.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin demografik özellikleri	16
3.4. Verilerin Toplanması	17
3.4.1. Veri toplama araçları	17
3.4.2. Verilerin toplanma süreci.....	22

3.5. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	23
3.5.1. İçerik analizi	23
3.5.2. Betimsel analiz.....	24
4. BULGULAR.....	25
4.1. Birinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görevli Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	25
4.1.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular	25
4.1.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyonu sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular	26
4.1.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri ile ilgili bulgular	27
4.1.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular	28
4.2. İkinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Öğretmen Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	29
4.2.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular	29
4.3. Üçüncü Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılan Öğrencilerin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	32
4.3.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	32
4.3.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	33
4.3.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	34
4.4. Dördüncü Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Öğrenci Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	35
4.4.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında katılan öğrencilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular	36
4.5. Beşinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılan Öğrencilerin	

Velilerinin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular...	38
4.5.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	38
4.5.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	39
4.5.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	41
4.5.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular	42
4.6. Altıncı Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Veli Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	.43
4.6.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular	43
4.7. Yedinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görevli Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	45
4.7.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular	45
4.7.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyonu sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular	46
4.7.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri ile ilgili bulgular	47
4.7.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular	48
4.8. Sekizinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Yönetici Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular	49
4.8.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular	49
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	52
5.1. Sonuç	52
5.1.1. Birinci alt amaca yönelik sonuçlar.....	52
5.1.2. İkinci alt amaca yönelik sonuçlar	53

5.1.3. Üçüncü alt amaca yönelik sonuçlar	54
5.1.4. Dördüncü alt amaca yönelik sonuçlar.....	54
5.1.5. Beşinci alt amaca yönelik sonuçlar.....	55
5.1.6. Altıncı alt amaca yönelik sonuçlar.....	56
5.1.7. Yedinci alt amaca yönelik sonuçlar	56
5.1.8. Sekizinci alt amaca yönelik sonuçlar	57
5.2. Tartışma	58
5.3. Öneriler	60
5.3.1. MEB'e İlişkin Öneriler	60
5.3.2. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerine ve Okul İdarelerine İlişkin Öneriler.....	60
5.3.3 Alanda Araştırma Yapmak İsteyen Araştırmacılara İlişkin Öneriler	60
KAYNAKLAR	61
EKLER	63
EK 1. Öğretmen Veri Toplama Formu.....	63
EK 2. Öğrenci Veri Toplama Formu	65
EK 3. Veli Veri Toplama Formu	67
EK 4. Yönetici Veri Toplama Formu.....	69
EK 5. Araştırma İzin Belgesi	71
EK 6. Etik Kurul Kararı	72
EK 7. Katılımcı Kabul Formu	73
EK 8. Veli Onam Formu	74
ÖZGEÇMİŞ	75

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 2.1 DYK'ye katılan öğrencilerin öğrenim görebilecekleri ders saati.....	8
Tablo 2.2 Destekleme ve yetiştirme kurslarında sınıf düzeylerine göre seçilebilecek dersler.....	9
Tablo 3.1 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin demografik değişkenlere göre dağılımı.....	13
Tablo 3.2 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik değişkenlere göre dağılımı.....	14
Tablo 3.3 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin demografik değişkenlere göre dağılımı.....	15
Tablo 3.4 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin demografik değişkenlere göre dağılımı.....	16
Tablo 3.5 Araştırma verileri ve verilerin analiz şekli	23
Tablo 4.1 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri	25
Tablo 4.2 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyon sürecindeki sorunlara ilişkin görüşleri.....	26
Tablo 4.3 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri	27
Tablo 4.4 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	28
Tablo 4.5 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri	29
Tablo 4.6 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	32
Tablo 4.7 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	33
Tablo 4.8 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	35
Tablo 4.9 Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğrenci görüş ve önerileri	36

Tablo 4.10 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	38
Tablo 4.11 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	39
Tablo 4.12 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	41
Tablo 4.13 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	42
Tablo 4.14 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik görüş ve önerileri	43
Tablo 4.15 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri	45
Tablo 4.16 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyon sürecindeki sorunlara ilişkin görüşleri.....	46
Tablo 4.17 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğretmen görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri	47
Tablo 4.18 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri	48
Tablo 4.19 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri.....	49

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar

Akt.	: Aktaran
C	: Cilt
Çev.	: Çeviren
DYK	: Destekleme ve Yetiştirme Kursu
H	: Öğretmen
LGS	: Liselere Geçiş Sınavı
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
Ö	: Öğrenci
s	: Sayfa
S	: Sayı
SBD	: Sosyal Bilgiler Dersi
V	: Veli
Y	: Yönetici
YKS	: Yükseköğretim Kurumları Sınav

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına, önemine, sayılıtlarına, sınırlılıklarına ve araştırmada ele alınan temel kavramlara ilişkin tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Bireylerin eğitimindeki amaç, üreten, başarılı çevreye duyarlı, yaşadığı toplumla uyumlu, kazandığı bilgi, beceri, değer ve tutumlarıyla toplum yapısını geliştiren bireyler yetiştirmektir. Toplumların gelişmesinde, ilerlemesinde ve yaşanabilir bir toplum yapısının oluşmasında en önemli öge hiç kuşkusuz insandır. Toplumların en önemli yapı taşı olan insanın eğitilip şekillendirilmesinde eğitim müesseseleri önemli bir rol oynar. Bireyleri eğitirken aynı zamanda toplumu da şekillendiren eğitim kurumları, toplumun yapısını, ihtiyaçlarını, hedeflerini dikkate alarak bir program hazırlamalıdır. Hazırlanan bu programlar örgün ve yaygın eğitim esasları çerçevesinde bireye aktarılır.

Ülkemizde eğitim ve öğretim sürecinin sağlıklı bir şekilde işlemlenmesini sağlamakla yükümlü kurum MEB (Milli Eğitim Bakanlığı)'dir. Toplumumuzun ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda MEB tarafından eğitim ve öğretim programları geliştirilmektedir. Her birey eğitim alma hakkına sahiptir. Bu hakkı korumak ve tesis etmekse devletin asli görevidir. Devlet açmış olduğu eğitim ve öğretim kurumlarında vatandaşlarının eğitim ve öğretim almasını sağlar. Ancak bu süreçte çeşitli sebeplerle okul başarısızlığı yaşanan durumlarda ek bir takım destekleme mekanizmaları da oluşturabilir. Bireyler eğitim hayatında daha başarılı bir noktaya gelebilmek için okullarda kendisine sağlanan imkanlara ek olarak destek eğitimleri alır bu da özel öğretim kurumlarının oluşmasına neden olur.

İlk olarak Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Fermanıyla ortaya çıkan özel öğretim başta yetişkinler için yabancı dil, sanat ve ekonomi alanlarında verilirken, cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren okul derslerine takviye eğitimler haline dönüşmüştür. Dershaneler önceleri öğrencilerin derslerine bir takviye olarak görülen kurumlar iken, ilerleyen yıllarda sınava hazırlığın amaçlandığı kurumlar görünümünü almıştır (Beyaz, 2014). 1984 yılına kadar Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yazan eğitimde fırsat eşitliğine ters düştüğü gerekçesiyle devlet tarafından kapatılan dershaneler 1984 yılında 3035 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu uyarınca açılmalarına izin verilmiştir. Bu tarihten sonra

kamu personeli olmanın zorlaşması, kamu personeli olabilmek için sınavların getirilmesi, lise ve üniversitelere geçişlerin zorlaşması gibi nedenlere bağlı olarak özel öğretim kurslarına duyulan talep ve özel öğretim kurumlarının sayısı arttı.

Yasal olarak çalışmaya yapmalarına izin verilen 1984 yılından 2015 yılına kadar öğretim faaliyetlerine devam eden dershanelerin 14 Mart 2014 tarihli “Millî Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile kapatılmasına karar verildi ve 1 Eylül 2015 tarihinde resmen kapatıldı. Özel dershanelerin olumsuz bir şekilde algılanmasına neden olan durumlar; eğitim hizmetlerinin özelleştirilmesi ve ticarileştirilmesi, maddi durumu yetersiz olanları maddi özveriye mecbur etmesi, öğrencilerin sosyal gelişimini ve aile kurumunu olumsuz yönde etkilemesi, özellikle lise iki ve lise üçüncü sınıflarda eğitim-öğretim faaliyetlerini olumsuz etkilemesi, ezbere ve örnek çözümleri hatırlamaya dönük ders vermesi, eğitim eşitliği ilkesine zarar verdiği şeklindedir. Bu durumların var olan eşitsizlikleri, hiyerarşiyi ve sınıfsal, bölgesel, toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılıkları yeniden ürettikleri düşünülmektedir (Gök, 2005; Bacanlı ve Dombaycı, 2013; Saltık, 2015). Kapanan bu dershanelerin bazıları etüt merkezine veya özel okullara dönüştürüldü. MEB kapatılan dershanelerin açığını doldurmak, öğrencilerin okul derslerini desteklemek için DYK’leri açmıştır.

Destekleme ve Yetiştirme Kursları okullarda açılabilceği gibi Halk Eğitim Merkezleri tarafından belirlenen eğitim-öğretime uygun mekanlarda da yapılabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını açarak eğitimde fırsat eşitliğini oluşturmaya çalışmıştır. Örgün olarak okula giden öğrenciler ve Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrenciler oranlandığında çok yüksek bir katılım oranı görülmektedir. Bu da açılan kursların başarı gösterdiğinin bir kanıtıdır. Ancak gerek okullarda gerekse Halk Eğitim Merkezleri tarafından açılan kurslarda bazı sorunlarla karşılaşılmaktadır. Bu sorunların belirlenmesi, sorunların önlenmesi ve sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Literatür tarandığında bu sorunlar ve çözüm önerileriyle alakalı makale düzeyinde akademik çalışmalar bulunsa da tez düzeyinde çalışmalara rastlanmamıştır. Makale düzeyinde olan akademik çalışmalarda ise bir ders özelinde yahut bir öğretim kademesi düzeyinde olduğu görülmüş, Sosyal Bilgiler dersi özelinde bir çalışma yapılmadı tespit edilmiştir. Literatürdeki bu eksiği gidermek ve kapsamlı bir çalışma yapmak amaçlanmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; Ülkemizde yürütülen eğitim faaliyetleri içerisinde önemi ve katılımcı sayısı her geçen gün artan örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları tüm paydaşların (öğretmen, yönetici, öğrenci ve veli) görüş ve öneri alınarak sorunları belirlemek, sorunları önlemek, çözüm önerileri bulmak amaçlanmıştır. Bu amaca ilişkin olarak aşağıdaki alt amaçlar belirlenmiştir:

1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

2. Öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunlar nelerdir?

3. Kursların organizasyon sürecindeki sorunlar nelerdir?

4. Öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili sorunları nelerdir?

5. Velilerden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğretmen görüş ve önerileri nelerdir?

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunların çözümüne ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyonu sürecinde yaşanan sorunların çözümüne ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin özlük hakları, çalışma koşulları ve görevlendirme hususunda yaşadıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

4. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunların çözümüne ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1. Velilerden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

2. Kursların organizasyonlarından kaynaklanan sorunlar nelerdir?

3. Öğretmen kaynaklı sorunlar nelerdir?

4. Destekleme ve Yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğrenci görüş ve önerileri nelerdir?

1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonlarından kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin öğretmen kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

5. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1. Kendilerinden (velilerden) kaynaklanan sorunlar nelerdir?

2. Kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlar nelerdir?

3. Öğretmen kaynaklı sorunlar nelerdir?

4. Öğrenci kaynaklı sorunlar nelerdir?

6. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunları gidermek için görüş ve önerileri nelerdir?

1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmen kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

4. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrenci kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

7. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticileri karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1. Öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunlar nelerdir?

2. Kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlar nelerdir?

3. Öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili sorunları nelerdir?

4. Velilerden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

8. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticileri karşılaştıkları sorunları gidermek için görüş ve önerileri nelerdir?

1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunlarla ilgili görüş ve önerileri nelerdir?

2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları, çalışma koşulları ile ilgili sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

4. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Tanzimat fermanının ardından özel eğitim kurumlarının varlığı artmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında özel öğretim kurumlarına eğitimde fırsat eşitliği ilkesine aykırı olduğu için izin verilmesine de sonraki yıllarda özel öğretim kurumlarının sayısı artmış ve “dershane” kavramı ortaya çıkmıştır. Dershanelerin 14 Mart 2014 tarihli “Millî Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile kapatılmasına karar verilmiştir. 1 Eylül 2015 tarihi itibarıyla de resmen kapatılmıştır. Dershanelerin kapatılmasının ardından yaşanan okul ve sınavlara yönelik takviye ihtiyacının giderilmesi için devlet harekete geçmiştir. Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve sosyal devlet anlayışı gereğince kapatılan dershanelerin yerine okullarda hizmet veren ücretsiz destekleme ve yetiştirme kursları açılmıştır. Kuruluşundan günümüze hem destekleme ve yetiştirme kurslarının sayısı hem de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan kişi sayısı artmıştır. Kuruluşundan bu yana geçen sürede katılımcı sayısı, kurs merkezi sayısı ve görevli personel sayısı artan destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin kapsamlı bir araştırma literatürde bulunmamaktadır. Az sayıda olan çalışmaların çoğu makale düzeyinde olup, tez düzeyinde derinlemesine bir çalışma bulunmamaktadır. Yapılan bu çalışma ile kuruluşundan günümüze destekleme ve yetiştirme kurslarında yaşanan değişimler, destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunlar, destekleme ve yetiştirme kurslarının paydaşlarının bu sorunlara ilişkin görüş ve önerileri literatürdeki büyük bir eksiği giderecektir. Literatürde bu konular hakkında çalışmaların bulunmaması bu çalışmanın önemini arttırmaktadır. Yapılan bu çalışma ile literatürde bulunan bu boşluk giderilecek ve destekleme yetiştirme kursları ile ilgili birçok soruya cevap bulunacaktır.

1.4. Araştırmanın Sayıtları

1. Araştırma için seçilen çalışma grubunun evreni temsil ettiği,
2. Veri toplama araçlarının araştırmanın amacına ve konusuna uygun olarak seçildiği,

3. Araştırmada görüşlerine başvurulan yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve ğrenci velilerinin dürüst ve samimi cevaplar verdiği,
4. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. 2023-2024 eğitim ğretim yılı bahar yarıyılında yapılmıştır.
2. Çalışma grubu, Samsun ili İlkadım ilçesindeki destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapan en az 4 yıl destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapmış 10 sosyal bilgiler ğretmeni, kurslara katılım sağlayan 10 ğrenci, kurslara katılım sağlayan öğrencilerin velilerinden 10 katılımcı ve kurslarda görevli olan 10 yöneticiden oluşmaktadır.

2. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI'NIN KURULUŞU VE İŞLEYİŞİ

Bu bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarının kuruluşu, kuruluş amacı ve kursların işleyişi incelenmiştir.

2.1. Destekleme ve Yetiştirme Kursları'nın Kuruluşu ve Kuruluş Amacı

1 Eylül 2015 itibariyle dershaneler kapatıldı. Ancak dershanelerin kapatılması beraberinde yeni problemlerin ortaya çıkmasına neden oldu. Dersine takviye almak isteyen öğrencileri önünde iki seçenek vardı. Birincisi dershaneden dönüştürülen etüt merkezlerini tercih etmektir. Ancak çok az sayıda varlığına devam eden etüt merkezlerinde öğretim ücretleri çok yüksek ve kurum binaları öğretim açısından elverişsiz ortamlardır. Dershanelerin kapanıp etüt merkezlerine dönüşme işlemi merdiven altı dershanelerin oluşmasına neden olmuştur. Dershanelere de çalışan ve dershanelerin kapatılmasından sonra işsiz kalan öğretmenler bir araya gelerek öğretime elverişsiz ortamlarda etüt merkezleri kurmaya başladılar ve bu durum öğrenci velilerini farklı alternatifler aramaya iten bir erken oluşturdu. İkinci seçenek ise öğretmenlerden birebir özel ders almaktır. Öğretmenlerden bireysel olarak alınan özel derslerde maliyet açısından veliyi zorlayan bir sistemdir. Devlet eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve herkesin eşit şartlarda sınavlara hazırlanabilmesini sağlamak için 3 Ekim 2015'te Destekleme ve Yetiştirme Kursları'nı açarak bunu sağlamayı amaçladı.

Destekleme ve Yetiştirme Kursları yönergesi 21/5/2010 tarihli ve 27587 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği, 7/9/2013 tarihli ve 28758 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (Resmî Gazete, 2013), 26/7/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine dayandırılarak hazırlanmıştır. Bu yönergede kursun amaçları, kapsamı, kurs açma ve kapatma esasları ile kurs süreleri, sınıf mevcutlarındaki asgari ve azami öğrenci sayıları, kurs merkezleri, kurslardaki öğretim faaliyetleri, yönetim unsurları ve teftişin nasıl yapılacağı yer almaktadır (Resmî Gazete, 2014a, aktaran Nartgün ve Dilekci, 2016 s. 539).

2.2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Faaliyetleri

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının ilk açıldığı yıl olan 2014-2015 eğitim öğretim yılında MEB kaynaklarına göre 2 milyon 600 bin öğrenci öğrenim görmüştür (MEB, 2015c). İlk açıldığı dönemde sadece 8 ve 12. Sınıfların aktif olduğu DYK’de süre gelen yıllarda ortaokullarda 6 ve 7. sınıflara, ortaöğretimde ise 9, 10 ve 11. sınıflarda öğrenim görmeye başlamıştır. I. Dönem, II. Dönem ve yaz dönemi olmak üzere üç dönemde hizmet vermektedir. Öğretim kademesine, sınıf düzeyine ve öğretim dönemine göre öğrencilerin alabilecekleri ders saatleri değişiklik göstermektedir.

Tablo 2.1 DYK’ye katılan öğrencilerin öğrenim görebilecekleri ders saati

YILLIK AÇILAN KURLAR		
Sınıf Düzeyi	En Fazla Ders Sayısı	Haftalık En Fazla Saat Sayısı
6, 7, 8, 10 ve 11	6	18
12 ve Mezun	6	24
YAZ DÖNEMİ KURLARI		
Sınıf Düzeyi	En Fazla Ders sayısı	Haftalık En Fazla Saat Sayısı
8	6	18
12 ve Mezun	6	24

(MEB, 2022)

Tablo 2.1 incelendiğinde 6, 7, 8, 10, 11, 12 ve mezun gruplarında en fazla 6 farklı ders seçilebileceği, 6, 7, 8, 10 ve 11. sınıflarda haftalık en fazla 18 saati ders görebilecekler, 12 ve mezun gruplarında ise haftalık en fazla 24 saat ders işleyebilecekleri görülmüştür. Tabloya baktığımızda yaz dönemi kurslarından sadece sınav gruplarının yani 8, 12 ve mezun grupların yararlına bildiği gözlemlenmektedir. Yaz döneminde açılan kurslardan 8, 12 ve mezun grupların en fazla 6 ders seçebileceği, seçilen derslerden 8. sınıfların haftalık en fazla 18 saat ders görebilecekleri, 12. sınıf ve mezun grubun ise haftalık en fazla 24 saat ders görebilecekleri anlaşılmaktadır.

Destekleme ve Yetiştirme Kursları okullarda açılabilmesi gibi Halk Eğitim Merkezleri tarafından belirlenen eğitim-öğretime uygun mekanlarda da yapılabilmektedir. Kurs açmak için en az 10 öğrenci şartı aranmaktadır. Bu sayının altında kalırsa kurs açılmaz, eğer mevcut kurs devam ederken bu sayı öğrencilerin devamsızlık durumuna bağlı olarak 10’un altına düşerse kurs müdürü kursu kapatmakla görevlidir. Bir grupta en fazla 24 öğrenci bulunabilir, eğer sayı 24’ü aşarsa yeni grup açılabilir. Taşımali eğitimin yapıldığı kurumlarda ise öğrenci yeter sayısı Milli Eğitim Müdürlüğü’nden alınan izinle 5’e

düşürülebilmektedir. Destekleme ve Yetiştirme Kursları'nda seçilebilecek dersler öğretim kademesine göre farklılık göstermektedir.

Tablo 1.2 Destekleme ve yetiştirme kurslarında sınıf düzeylerine göre seçilebilecek dersler

Sıra No	İLKÖĞRETİM DERSLERİ	SINIF DÜZEYLERİ
1	TÜRKÇE	6,7,8
2	MATEMATİK	6,7,8
3	FEN BİLİMLERİ	6,7,8
4	SOSYAL BİLGİLER	6,7
5	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	8
6	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	6,7,8
7	YABANCI DİL	6,7,8
ORTAÖĞRETİM DERSLERİ		
1	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	10, 11, 12, Mezun
2	MATEMATİK	10, 11, 12, Mezun
3	FİZİK	10, 11, 12, Mezun
4	KİMYA	10, 11, 12, Mezun
5	BİYOLOJİ	10, 11, 12, Mezun
6	TARİH	10, 11, 12, Mezun
7	COĞRAFYA	10, 11, 12, Mezun
8	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	12, Mezun
9	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	10, 11, 12, Mezun
10	YABANCI DİL	10, 11, 12, Mezun
11	FELSEFE	10, 11, 12, Mezun
12	PSİKOLOJİ	11, 12, Mezun
13	SOSYOLOJİ	11, 12, Mezun
14	MANTIK	11, 12, Mezun
15	TÜRKÇE (Yabancılara Türkçe Öğretimi) NOT: Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liseleri İçin	9
ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU DERSLERİ		
1	TÜRKÇE (Özel Eğitim Meslek Okulu)	10,11,12, Mezun
2	MATEMATİK (Özel Eğitim Meslek Okulu)	10,11,12, Mezun
3	SOSYAL HAYAT (Özel Eğitim Meslek Okulu)	10,11,12, Mezun
4	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ (Özel Eğitim Meslek Okulu)	10,11,12, Mezun
YAZ OKULU DERSLERİ(İLKÖĞRETİM)		
1	YAZ OKULU MATEMATİK	4
2	YAZ OKULU MATEMATİK	5-6
3	YAZ OKULU MATEMATİK	7-8
4	YAZ OKULU İNGİLİZCE	4
5	YAZ OKULU İNGİLİZCE	5-6
6	YAZ OKULU İNGİLİZCE	7-8
YAZ OKULU DERSLERİ(ORTAÖĞRETİM)		
1	YAZ OKULU MATEMATİK	9-10
2	YAZ OKULU MATEMATİK	11,12
3	YAZ OKULU İNGİLİZCE	9,10
4	YAZ OKULU İNGİLİZCE	11,12

(MEB, 2022)

Tablo 2.2’de Destekleme ve Yetiştirme Kursları’nda sınıf düzeylerine göre seçilebilecek dersler verilmiştir. Tablo incelendiğinde ilköğretim kademesinde 6, 7 ve 8. sınıflarda Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve Yabancı Dil dersleri seçilebilmektedir. 6. ve 7. sınıflarda Sosyal Bilgiler 8. Sınıfta T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi seçilebilmektedir. Tablo incelendiğinde ortaöğretim kademesinde 10, 11, 12 ve mezun gruplarında Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Tarih, Coğrafya, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Yabancı Dil, Felsefe dersleri seçilebilmektedir. Psikoloji, Sosyoloji ve Mantık dersleri ise 11, 12 ve mezun gruplarda seçilebilmektedir. T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi sadece 12.sınıf ve mezun grupta seçilebilmektedir. Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liseleri için yabancılara Türkçe öğretimi kapsamında 9. sınıfta Türkçe dersi seçilebilmektedir. Tablo incelendiğinde Özel Eğitim Meslek Okulları’nda 10, 11, 12 ve mezun grupta Türkçe, Matematik, Sosyal Hayat, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri seçilebilmektedir. Tablo incelendiğinde ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde yaz döneminde Matematik ve İngilizce dersleri seçilebilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını açarak eğitimde fırsat eşitliğini oluşturmaya çalışmıştır. Örgün olarak okula giden öğrenciler ve Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrenciler oranlandığında çok yüksek bir katılım oranı görülmektedir. Bu da açılan kursların başarı gösterdiğinin bir kanıtıdır.

Açılan Destekleme ve Yetiştirme Kursları aynı zamanda öğretmenler içinde fayda sağlamaktadır. Kurslarda öğretim faaliyeti yürüten öğretmenler kendi maaşları haricinde ek gelir elde etmektedirler. Ekonomik getirinin yanı sıra yaz kurslarında da görev yapan öğretmenler bu kurslar aracılığıyla bilgilerini tazeleme fırsatı da bulmaktadırlar.

Destekleme ve Yetiştirme Kursları hem öğrenci hem de öğretmen için faydalıdır ancak yapılan bazı çalışmalarda kurs şartlarının hem öğrenci açısından hem de öğretmenler açısından iyileştirilmesi gerektiği savunulmaktadır. DYK’nin daha etkili ve verimli bir şekilde devam etmesi için; kursa yönelik kaynaklar sağlanmalı, aile ile işbirliği sağlanmalı, öğrencilere kursun önemi hakkında bilgi verilmeli ve kurslar için aileden az miktarda ücret talep edilmelidir (Bozbayındır ve Kara, 2017). Bozbayındır ve Kara (2017), yayınlamış oldukları makalede bu sorunlara değinmişlerdir. Yine Kozikoğlu ve Özcanlı öğretmen ve öğrenci görüşlerini alarak yapmış oldukları çalışmada Kursların eksik yönlerine ilişkin öğretmenler tarafından en çok dile getirilen sorunlar kurslara yönelik kaynakların bulunmaması, süreç içerisinde öğrencilerin yaptıkları

devamsızlıklar, öğrencilerin kurslara karşı ilgisizliği, kurslar hafta içi yapıldığı için öğretmen ve öğrencilerin çok yorgun olması olarak belirlenmiştir (Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020).

3. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, örneklem grubu, veri toplama teknikleri ve verilerin analizine yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemi kullanmamızın nedeni nitel araştırmaların “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” yöntemi olmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 39). Karataş (2015)’a göre Nitel yöntemle tasarlanmış araştırmalarda ele alınan konu hakkında derin bir kavrayışa ulaşma çabası vardır. Bu yönüyle araştırmacı bir kaşif gibi hareket ederek ilave sorularla gerçekliğin izini sürer ve muhatabının öznel bakış açısına önem verir. Nitel araştırma yöntemi, araştırmanın tasarlanması ve gerçekleştirilmesinde araştırmacıya esneklik sağlamaktadır. Araştırmanın her aşamasında duruma göre yeni yöntem ve yaklaşımlar geliştirme, araştırmanın kurgusunda değişiklikler yapma nitel araştırmanın özünü oluşturmaktadır. Nitel araştırmaların bir özelliği de keşfedici olmalarıdır. Keşfedici özelliğe sahip araştırmalar, üzerinde az çalışılmış konuları aydınlatmada oldukça kullanışlı ve yararlıdır (Neuman, 2012, Akt. Karataş, 2015, s. 65). Araştırmamızda bir durum ya da konuyu derinlemesine inceleyip, verilerin sistematik bir şekilde toplandığı ve sonucun tespit edildiği durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, sınırlı bir sistemin nasıl işlediği ve çalıştığı hakkında sistematik bilgi toplamak için çoklu veri toplama kullanılarak o sistemin derinlemesine incelenmesini içeren metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010 Akt. Subaşı ve Okumuş, s. 420).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Samsun ili İlkadım ilçesindeki destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapan en az 4 yıl destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapmış 10 sosyal bilgiler öğretmeni, kurslara katılım sağlayan 10 öğrenci, kurslara katılım sağlayan öğrencilerin velilerinden 10 katılımcı ve kurslarda görevli olan 10 yöneticiden oluşmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme tercih edilmiştir. Çalışmada kolay ulaşılabilir durum örneklemesinin tercih

edilme nedeni çalışma grubunun araştırmacının kolay erişebileceği bir noktada bulunmasıdır. “Bu örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Çünkü bu yöntemde araştırmacı, yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer. Genellikle, kolay ulaşılabilen örneklemler görelilik olarak daha az maliyetlidir” (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 141). Araştırmada öğrenciler Ö1, Ö2, veliler V1, V2, öğretmenler H1, H2, yöneticiler Y1, Y2 kod isimleriyle tanımlanmıştır.

3.3. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Çalışmanın bu bölümünde veri toplama formlarından elde edilen verilere göre katılımcıların demografik özellikleri verilmiştir.

3.3.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin demografik özellikleri

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 2.1 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin demografik değişkenlere göre dağılımı

Değişken	Kategori	F	%
Görevli olduğu kurum	30 Ağustos İ.H.O	2(10)	20
	Osmangazi İ.H.O	2(10)	20
	Şehit Mete YAHŞI Mehmetçik O.O	1(10)	10
	23 Nisan O.O	5(10)	50
Öğretmenlik Deneyimi	4-10 yıl	0(10)	0
	11-15 yıl	0(10)	0
	16 ve üzeri	10(10)	100
DYK deneyimi	0-4 yıl	0(10)	0
	5-9 yıl	8(10)	80
	10 yıl ve üzeri	2(10)	20
Cinsiyet	Kadın	7(10)	70
	Erkek	3(10)	30
Yaş	40-50 yaş	7(10)	70
	50-60	3(10)	30
	61 ve üzeri	0(10)	0

Tablo 3.1’de göre katılımcıların görevli olduğu kurum, öğretmenlik deneyimi, destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yaptığı süre, cinsiyet ve yaş değişkenleri verilmiştir. Tablo görevli olduğu kurumlar değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 2’si (%20) 30 Ağustos İ.H.O, 2’si (%20) Osmangazi İ.H.O, 1’i (%10) Şehit Mete YAHŞİ O.O ve 5’inin (%50) 23 Nisan O.O’ndan katılım sağladığı görülmüştür. Öğretmenlik deneyimi değişkenine göre incelendiğinde 4-10 yıl ve 11-15 yıl arasında deneyime sahip katılımcıların olmadığı, katılımcıların 10’unun (%100) 16 yıl ve üzeri deneyime sahip olduğu görülmüştür. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yaptığı süre değişkenine bakıldığında 0-4 yıl arasında katılımcının olmadığı, 8’i (%80) katılımcının 5-9 yıl arası deneyime sahip olduğu ve 2’si (%20) katılımcının 10 yıl ve üzeri deneyime sahip olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre tablo incelendiğinde katılımcıların 7’si (%70) kadın, 3’ü (%30) erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Tablo yaş değişkenine göre incelendiğinde ise katılımcıların 7’si (%70) 40-50 yaş aralığında, 3’ü (%30) 50-60 yaş aralığında olduğu görülmüştür. 61 yaş ve üzeri katılımcıya ise rastlanmamıştır.

3.3.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik özellikleri

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik özellikleri Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik değişkenlere göre dağılımı

Değişken	Kategori	f	%
Okul adı	Gülsüm Sami Kefeli O.O	2(10)	20
	Belediye O.O	4(10)	40
	23 Nisan O.O	2(10)	20
	Atatürk O.O	2(10)	20
Sınıf	8	10(10)	100
Yaş	13	1(10)	10
	14	9(10)	90
Cinsiyet	Kadın	4(10)	40
	Erkek	6(10)	60
Özel etüt merkezinde eğitim alıyor mu?	Evet	8(10)	80
	Hayır	2(10)	20
Özel ders alıyor mu?	Evet	2(10)	20
	Hayır	8(10)	80

Tablo 3.2’de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik değişkenlere göre dağılımı verilmiştir. Tablo okul adı, sınıf, yaş, cinsiyet, özel etüt merkezinden eğitim alıyor mu? Özel ders alıyor mu? değişkenlerinden oluşmaktadır. Tablo okul adı değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 2’si (%20) Gülsüm Sami Kefeli O.O, 4’ü (%40) Belediye O.O, 2’si (%20) 23 Nisan O.O, 2’si (%20) Atatürk O.O’dan katılım sağladığı görülmüştür. Tablo sınıf değişkenine göre incelendiğinde öğrencilerin tamamının 8. sınıf olduğu görülmektedir. Tablo yaş değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 1’i (%10) 13 yaşında, 9’u (%90) 14 yaşında olduğunu belirtmiştir. Tablo incelendiğinde “özel eğitim merkezinde eğitim alıyor mu?” sorusuna katılımcıların 8’i (%80) evet, 2’si (%20) hayır cevabını vermiştir. Tablo incelendiğinde “özel ders alıyor mu?” sorusuna katılımcıların 2’si (%20) evet, 8’i (%80) hayır cevabını verdiği görülmektedir.

3.3.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin demografik özellikleri

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin demografik özellikleri Tablo 3.3’te verilmiştir.

Tablo 3.3 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin demografik değişkenlere göre dağılımı

Değişken	Kategori	F	%
Yaş	20-30 yaş	1(10)	10
	31-40 yaş	3(10)	30
	41-50 yaş	6(10)	60
Meslek	Ev hanımı	5(10)	50
	Serbest meslek	1(10)	10
	Bankacı	1(10)	10
	Muhasebeci	1(10)	10
	Yazılımcı	1(10)	10
	Pastacı	1(10)	10
Eğitim durumu	Ortaokul	4(10)	40
	Lise	3(10)	30
	Ön lisans	2(10)	20
	Lisans	1(10)	10
Aylık gelir	15-25bin	2(10)	20
	26-35bin	4(10)	40
	36bin ve üstü	3(10)	30
	Belirsiz	1(10)	10

Tablo 3.3'te destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin demografik değişkenlere göre dağılımına yer verilmiştir. Tabloyu yaş, meslek, eğitim durumu, aylık gelir değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo yaş değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 1'i (%10) 20-30 yaş arasında, 3'ü (%30) 31-40 yaş arasında, 6'sı (%60) 41-50 yaş arasında yer almaktadır. Tablo meslek değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 5'i (%50) ev hanımı, 1'i (%10) serbest meslek 1'i (%10) bankacı, 1'i (%10) muhasebeci, 1'i (%10) yazılımcı, 1'i (%10) pastacılık mesleğini yaptığını belirtmiştir. Tablo eğitim durumu değişkenine göre incelendiğinde 4'ü (%40) Ortaokul, 3'ü (%30) lise, 2'si (%20), ön lisans, 1'i (%10) lisans mezunudur. Tablo aylık gelir değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 2'si (%20) 15-25 bin, 4'ü (%40), 26-35 bin, 3'ü (%30) 36 bin ve üzeri aylık gelire sahip olduğunu belirtmiştir. 1 katılımcı ise aylık gelirini belirsiz olarak belirtmiştir.

3.3.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin demografik özellikleri

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin demografik özellikleri Tablo 3.4'te verilmiştir.

Tablo 3.4 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin demografik değişkenlere göre dağılımı

Değişken	Kategori	F	%
Görevli olduğu kurum	30 Ağustos İ.H.O	3(10)	30
	Osmangazi İ.H.O	2(10)	20
	Şehit Mete YAHŞI Mehmetçik O.O	3(10)	30
	23 Nisan O.O	2(10)	20
Görevi	Müdür	3(10)	30
	Müdür Yardımcısı	7(10)	70
Yöneticilik süresi	0-4 yıl	0(10)	0
	5-9 yıl	5(10)	50
	10 yıl ve üzeri	5(10)	50
Cinsiyet	Kadın	1(10)	10
	Erkek	9(10)	90
Yaş	40-50 yaş	3(10)	30
	50-60	6(10)	60
	61 ve üzeri	1(10)	10

Tablo 3.4'te katılımcıların görevli olduğu kurum, görevi, yöneticilik süresi, cinsiyet ve yaş değişkenleri verilmiştir. Tablo görevli olduğu kurumlar değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 3'ü (%30), 30 Ağustos İ.H.O, 2'si (%20) Osmangazi İ.H.O, 3'ü (%30) Şehit Mete YAHŞİ O.O ve 2'sinin (%20) 23 Nisan O.O'ndan katılım sağladığı görülmüştür. Tablo görevi değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 3'ü (%30) müdür, 7'sinin (%70) ise müdür yardımcısı olduğu görülmektedir. Tablo yöneticilik süresi değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 5'i (%50) 5-9yıl, 5'i (%50) 10yıl ve üzeri yöneticilik yaptığı görülmektedir. Tablo cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde katılımcıların 1'i (%10) kadın, 9'unun (%90) erkek olduğu görülmektedir. Tablo yaş değişkenine göre incelendiğinde ise katılımcıların 3'ü (%30) 40-50 yaş arasında, 6'sı (%60) 50-60 yaş aralığında, 1'inin (%10) 61 ve üzeri yaş aralığında olduğu görülmektedir.

3.4. Verilerin Toplanması

Bu başlık altında araştırmanın veri toplama araçlarına ve verilerin toplama sürecine yer verilmiştir.

3.4.1. Veri toplama araçları

Araştırmada incelenmek istenen konu hakkında katılımcılardan aynı türde bilgilerin toplanabilmesi için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kişilerin duygularının, düşüncelerinin, tutumlarının, tecrübelerinin ve şikâyetlerinin anlaşılabilmesi için etkili bir tekniktir (Sevecan ve Çilingiroğlu, 2007). Ayrıca yapılandırılmamış ve yarı yapılandırılmış türdeki görüşmelerde araştırma kapsamına yeni sorular eklenebilme esnekliğinin bulunması konu hakkında belirsizliğe mahal kalmayacak şekilde araştırılabilmesini sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Görüşme formları oluşturulurken literatür taranmış araştırmacıların değindiği sorunlar ve görüşlerden de destek alınarak görüşme formlarının maddeleri oluşturulmuştur. Hazırlanan görüşme formları uzman görüşleri alınarak düzenlemeye tabi tutulmuş, formlara eklemeler ve çıkarmalar yapılmıştır. Oluşturulan formlar belirlenen tarihlerde katılımcılara uygulanmıştır.

Veri toplama araçlarına ilişkin ayrıntılı açıklamalar şu şekildedir:

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu: Bu form destekleme ve yetiştirme

kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları tespit etmek, sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerilerini almak üzere hazırlanmış bir yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Form üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm örneklem grubunun demografik özelliklerini belirleyici sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin sorunlara ilişkin görüşleri alınmıştır. Bu bölümde öğretmenlere şu sorular yöneltilmiştir:

Öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunlar nelerdir?

Kursların organizasyon sürecindeki sorunlar nelerdir?

Öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili sorunları nelerdir?

Velilerden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinden tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Üçüncü bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve çözüm önerileri alınmıştır. Bu bölümde öğretmenlere şu sorular yöneltilmiştir:

Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunların çözümüne ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyonu sürecinde yaşanan sorunların çözümüne ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin özlük hakları, çalışma koşulları ve görevlendirme hususunda yaşadıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunların çözümüne ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinden tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede

katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Katılımcılar çözüme yönelik görüşlerini bu kısımlarda ifade etmiştir (Bkz. Ek.1).

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu: Bu form destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin karşılaştıkları sorunları tespit etmek, sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerilerini almak üzere hazırlanmış bir yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Form üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm örneklem grubunun demografik özelliklerini belirleyici sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin sorunlara ilişkin görüşleri alınmıştır. Bu bölümde öğrencilere şu sorular yöneltilmiştir:

Velilerden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

Kursların organizasyonlarından kaynaklanan sorunlar nelerdir?

Öğretmen kaynaklı sorunlar nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinde tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Üçüncü bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve çözüm önerileri alınmıştır. Bu bölümde öğrencilere şu sorular yöneltilmiştir:

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonlarından kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin öğretmen kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinde tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Katılımcılar çözüme yönelik görüşlerini bu kısımlarda ifade etmiştir (Bkz. Ek.2).

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu: Bu form destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunları tespit etmek, sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerilerini almak üzere hazırlanmış bir yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Form üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm örneklem grubunun demografik özelliklerini belirleyici sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri alınmıştır. Bu bölümde velilere şu sorular yöneltilmiştir:

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmen kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrenci kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinde tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Üçüncü bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve çözüm önerileri alınmıştır. Bu bölümde velilere şu sorular yöneltilmiştir:

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmen kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrenci kaynaklı sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinde tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Katılımcılar çözüme yönelik görüşlerini bu kısımlarda ifade etmiştir (Bkz. Ek.3).

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu: Bu form destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaştıkları sorunları tespit etmek, sorunlarının çözümüne yönelik görüş ve önerilerini almak üzere hazırlanmış bir yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Form üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm örneklem grubunun demografik özelliklerini belirleyici sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin sorunlara ilişkin görüşleri alınmıştır. Bu bölümde katılımcılara şu sorular yöneltilmiştir:

Öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunlar nelerdir?

Kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlar nelerdir?

Öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili sorunları nelerdir?

Velilerden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinde tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Üçüncü bölümde destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve çözüm önerileri alınmıştır. Bu bölümde katılımcılara şu sorular yöneltilmiştir:

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunlarla ilgili görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları, çalışma koşulları ile ilgili sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

Soruların alt kısmına örnek sorunlar maddeler halinde yazılmış katılımcılardan bu maddeler içerisinden tercih ettiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Katılımcıların ekstra kendi görüşlerini belirtmeleri için soruların altına “Diğer:” bölümü eklenmiş bu sayede katılımcılara görüşlerini özgürce ifade etme fırsatı verilmiştir. Katılımcılar çözüme yönelik görüşlerini bu kısımlarda ifade etmiştir (Bkz. Ek.4).

3.4.2. Verilerin toplanma süreci

Veri toplama süreci dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalara ilişkin ayrıntılar şu şekildedir:

Araştırmada incelenmek istenen konu hakkında katılımcılardan aynı türde bilgilerin toplanabilmesi için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği seçilmiştir. Katılımcılara rehberlik etmesi için görüşme formları hazırlanmıştır. Hazırlanan formlar uzman görüşü alınarak incelemeye tabi tutulmuştur. Uzman görüşleri sonucunda gerekli düzenlemeler yapılarak formlar uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı’ndan gerekli izinler alınarak katılımcılara uygulanmıştır. Veri toplama süreci şu şekilde gerçekleşmiştir:

15/04/2024 – 19/04/2024 tarihleri arasında destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrencilere,

22/04/2024 – 26/04/2024 tarihleri arasında destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrencilerin velilerine,

29/04/2024 – 03/05/2024 tarihleri arasında destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlere,

06/05/2024 – 10/05/2024 tarihleri arasında destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilere uygulanmıştır.

Katılımcılardan 3 öğretmen 2 öğrenci, 1 veli ve 1 yöneticinin örneklem grubunu temsil etmediği tespit edilmiştir. Katılımcılardan 3 öğretmenin destekleme ve yetiştirme

kurslarında görevli olmadığı, 1 yöneticinin bulunduğu kurumda destekleme ve yetiştirme kursunun bulunmadığı, 2 öğrenci ve 1 velinin de İlkadım ilçesi sınırları içerisinde bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle örnekleme temsil etmeyen katılımcılar toplanan veriler geçersiz sayılmıştır.

13/05/2024 – 17/05/2024 tarihleri arasında örnekleme oluşturacak ek veriler toplanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanan veriler nitel ve nicel araştırmalarda konuların derinlemesine incelendiği betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur (Bkz. Tablo 3.5).

Tablo 3.5 Araştırma verileri ve verilerin analiz şekli

Veri Toplama Araçları	Analiz Şekli	
	İçerik Analizi	Betimsel Analiz
Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu	✓	✓
Destekleme ve Yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunlara ilişkin öğrenci görüş ve önerileri veri toplama formu	✓	✓
Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu	✓	✓
Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri veri toplama formu	✓	✓

Analiz türlerine alt başlıklar halinde aşağıda yer verilmiştir.

3.5.1. İçerik analizi

Yarı yapılandırmacılık tekniği ile hazırlanan görüşme formları uygulandıktan sonra elde edilen veriler içerik analizi tekniğine tabi tutulmuştur. İçerik analiz tekniği ile, ilgili konuya dair okuyucuya anlaşılır bir tablo çizmekle birlikte verilerin içinde saklı kalmış olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmak amaçlanır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem; birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 259). İçerik analizinde her bir öğrencinin bir soruya verdiği orijinal

fikirlerden kodlar, bu kodlardan benzer olanların içeriği doğrultusunda alt kategoriler, benzer alt kategorilerden ana kategoriler/temalar oluşturulur. İçerik analizinde amaç görüşme verilerini etkili şekilde yansıtarak, doğrudan alıntılarla betimlemek ve sonuçlara ulaşmaktır (Yıldırım ve şimşek, 2013).

3.5.2. Betimsel analiz

Veri toplama araçları ile elde edilen veriler betimsel analize uygun hale getirilerek spss programına yüklenmiş ve istatistiksel veriler bu sayede elde edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde sosyal bilgiler dersi bağlamında destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

4.1. Birinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görevli Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.1.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Devamsızlık	10(10)	100
Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü	8(10)	80
Derse katılım	5(10)	50
Aile baskısı	3(10)	30
Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları	0(10)	0
Öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri	1(10)	10
Kurs/ders içeriği	0(10)	0
Kurs/ders süresi	1(10)	10
Ölçme ve değerlendirme	1(10)	10

Tablo 4.1’de Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir. Tabloyu devamsızlık, derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü, derse katılım, aile baskısı, öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları, öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri, kurs/ders içeriği, kurs/ders süresi, ölçme ve değerlendirme değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo devamsızlık değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 10’u (%100) devamsızlık, 8’i (%80) derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü, 5’i (%50) derse katılım, 3’ü (%30) aile baskısı, 1’i (%10) öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri, 1’i (%10) kurs/ders süresi, 1’i (%10) ölçme ve değerlendirme ile ilgili sorunlar yaşandığını belirtmiştir. Katılımcılar öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları, kurs/ders içeriği değişkenlerinin ise sorun teşkil etmediğini belirtmiştir.

4.1.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyonu sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyonu sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyon sürecindeki sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması	1(10)	10
Kaynak kitap ve doküman eksikliği	9(10)	90
Kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar	7(10)	70
Ders planlarının hazırlanması	0(10)	0
Ders programlarının uygunluğu	1(10)	10
Kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememe	4(10)	40
Öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması	0(10)	0
Okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi	2(10)	20
Hizmetli sıkıntısı	5(10)	50
Kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması	2(10)	20

Tablo 4.2’de Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyon sürecindeki sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir. Tabloyu kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması, kaynak kitap ve doküman eksikliği, kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar, ders planlarının hazırlanması, ders programlarının uygunluğu, kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememe, öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması, okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi, hizmetli sıkıntısı ve kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 1’i (%10) kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması, 9’u (%90) kaynak kitap ve doküman eksikliği, 7’si (%70) kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar, 1’i (%10) ders programlarının uygunluğu, 4’ü (%40) kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememe, 2’si (%20) okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi, 5’i (%50) hizmetli sıkıntısı ve 2’si (%20) kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması ile ilgili sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Ders planlarının hazırlanması ve öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması değişkenleriyle ilgili bir sorun belirtilmemiştir.

4.1.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.3’te verilmiştir.

Tablo 4.3 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri

Değişken	f	%
Ek ders ücretlerinin düşük olması	7(10)	70
Resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi	6(10)	60
Ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması	0(10)	0
Ders süresinin uzun-kısa olması	1(10)	10
Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi	5(10)	50
Ders programından kaynaklı sorunlar	3(10)	30
Kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması	3(10)	30
Öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması	3(10)	30

Tablo 4.3'te Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşlerine yer verilmiştir. Tabloyu ek ders ücretlerinin düşük olması, resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi, ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması, ders süresinin uzun-kısa olması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, ders programından kaynaklı sorunlar, kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması ve öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 7'si (%70) ek ders ücretlerinin düşük olması, 6'sı (%60) resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi, 1'i (%10) ders süresinin uzun-kısa olması, 5'i (%50) kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, 3'ü (%30) ders programından kaynaklı sorunlar, 3'ü (%30) kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması ve 3'ü (%30) öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması ile ilgili sorunlar belirtmiştir. Ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması değişkeni ise tercih edilmemiştir.

4.1.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.4'de verilmiştir.

Tablo 4.4 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Velilerin baskısı	1(10)	10
Velilerin öğrenciden maddi beklentileri	0(10)	0
Velilerin ilgisizliği	10(10)	100
Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması	6(10)	60
Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması	5(10)	50

Tablo 4.4'de Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir. Tabloyu velilerin baskısı, velilerin öğrenciden maddi beklentileri, velilerin ilgisizliği, veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması,

velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 1'i (%10) velilerin baskısı, 10'u (%100) velilerin ilgisizliği, 6'sı (%60) veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması, 5'i (%50) velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması ile ilgili sorun belirtmişlerdir. Velilerin öğrenciden maddi beklentisi değişkeni ise tercih edilmemiştir.

4.2. İkinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Öğretmen Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.2.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular Tablo 4.5'te verilmiştir.

Tablo 4.5 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri

Değişken	f	%
Öğrencilerin derse devamının sağlanmalı	10(10)	100
Kurs disiplininin sağlanmalı	10(10)	100
Ders saatlerinin arttırılmalı	4(10)	40
Kaynak eksikliğinin giderilmeli	9(10)	90
Ders programı özenli yapılmalı	4(10)	40
Etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı	3(10)	30
Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli	2(10)	20

Tablo 4.5'in devamı

Yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli	4(10)	40
Kurslar denetlenmeli	5(10)	50
İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı	7(10)	70
Kurslar zorunlu olmalı	3(10)	30
Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı	0(10)	0
Seviye grupları oluşturulmalı	7(10)	70
Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli	1(10)	10
Sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı	2(10)	20
Kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli	1(10)	10
Kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı	5(10)	50
Sınıf kapasiteleri azaltılmalı	7(10)	70
Velilerden ücret talep edilmeli	3(10)	30
Ek ders ücreti arttırılmalı	4(10)	40
Ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı	2(10)	20
Resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı	6(10)	60
Kurslar YKS ve LGS' ye kadar uzatılmalı	5(10)	50

Tablo 4.5'te Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri yer verilmiştir. Tabloyu öğrencilerin derse

devamının sağlanması, kurs disiplininin sağlanması, ders saatlerinin artırılması, kaynak eksikliğinin giderilmesi, ders programı özenli yapılması, etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı, kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli, kurslar denetlenmeli, idareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı, kurslar zorunlu olmalı, kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı, seviye grupları oluşturulmalı, okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı, kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli, kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı, sınıf kapasiteleri azaltılmalı, velilerden ücret talep edilmeli, ek ders ücreti arttırılmalı, ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı, resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı, kurslar YKS ve LGS'ye kadar uzatılmalı değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 10'u (%100) öğrencilerin derse devamının sağlanması, 10'u (%100) kurs disiplininin sağlanması, 4'ü (%40) ders saatlerinin artırılması, 9'u (%90) kaynak eksikliğinin giderilmesi, 4'ü (%40) ders programı özenli yapılmalı, 3'ü (%30) etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı, 2'si (%20) kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, 4'ü (%40) yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli, 5'i (%50) kurslar denetlenmeli, 7'si (%70) idareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı, 3'ü (%30) kurslar zorunlu olmalı, 7'si (%70) seviye grupları oluşturulmalı görüşlerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan H9 bu görüşü destekler nitelikte şu görüşü paylaşmıştır; "Kurstaki yaşadığım en büyük problem farklı seviye gruplarından farklı ihtiyaçları olan öğrencilerin gelmesi. Seviye grubu yapılırsa öğrenci sayısı az ve öğrenci isteği doğrultusunda katılım sağlandığında oldukça verimli geçecektir.". Katılımcılardan 1'i (%10) okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, 2'si (%20) sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı, 1'i (%10) kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli, 5'i (%50) kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı, 7'si (%70) sınıf kapasiteleri azaltılmalı, 3'ü (%30) velilerden ücret talep edilmeli, 4'ü (%40) ek ders ücreti arttırılmalı, 2'si (%20) ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı, 6'sı (%60) resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı, 5'i (%50) kurslar YKS ve LGS'ye kadar uzatılmalı görüşlerini belirtmişlerdir. Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı seçeneği ise çözüme yönelik bir seçenek olarak değerlendirilmemiştir.

4.3. Üçüncü Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılan Öğrencilerin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.3.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Velilerin baskısı	3(10)	30
Velilerin öğrenciden maddi beklentileri	1(10)	10
Velilerin ilgisizliği	2(10)	20
Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması	1(10)	10
Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması	0(10)	0

Tablo 13.’te destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Tabloyu velilerin baskısı, velilerin öğrenciden maddi beklentileri, velilerin ilgisizliği, veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması, velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 3’ü (%30) velilerin baskısı değişkenini tercih etmiş. Katılımcılardan Ö3 ve Ö4 bu görüşü destekler nitelikte şu eklemeyi yapmışlardır. “Öğrencileri; çağımızın kronik rahatsızlığı teknoloji bağımlılığı ve odaklanamama sorunu ve üzölmelerini istemediğimiz için iki arada kalmak” (Ö3), “Hep ders çalışmamızı istiyorlar” (Ö4). Yine bu görüşlere ek olarak “Ev ortamı daha rahat olduğu için kurslarda daha ciddi arkadaş ortamı ve daha disiplinli çalışma ortamı olduğunu düşünüyorum” (Ö1) görüşü paylaşılmıştır. Katılımcılardan 1’i

(%10) velilerin öğrenciden maddi beklentileri, 2'si (%20) velilerin ilgisizliği, 1'i (%10) veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması değişkenlerini tercih etmişlerdir. Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması değişkeni ise tercih edilmemiştir.

4.3.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.7'de verilmiştir.

Tablo 4.7 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması	4(10)	40
Kaynak kitap ve doküman eksikliği	3(10)	30
Teneffüs saatlerinin kısa olması	3(10)	30
Kursların geç başlaması	1(10)	10
Ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması	3(10)	30
Derslerin geç saatlere kadar sürmesi	5(10)	50
Kursların kalabalık olması	5(10)	50
Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi	6(10)	60
Başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması	9(10)	90
Öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması	5(10)	50
Ders saatlerinin yetersiz olması	2(10)	20
Talep edilen derslerden kurs açılmaması	3(10)	30
Ders süresinin fazla olması	2(10)	20
Derslerinin verimliliğinin düşük olması	6(10)	60
Okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması	8(10)	80
Kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması	5(10)	50
Kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması	5(10)	50
Kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması	9(10)	90

Tablo 4.7’de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Tabloyu kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması, kaynak kitap ve doküman eksikliği, teneffüs saatlerinin kısa olması, kursların geç başlaması, ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması, derslerin geç saatlere kadar sürmesi, kursların kalabalık olması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması, öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması, ders saatlerinin yetersiz olması, talep edilen derslerden kurs açılmaması, ders süresinin fazla olması, derslerinin verimliliğinin düşük olması, okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması, kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması, kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması, kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması değişkenleri oluşturmaktadır.

Tablo incelendiğinde katılımcılardan 4’ü (%40) kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması, 3’ü (%30) kaynak kitap ve doküman eksikliği, 3’ü (%30) teneffüs saatlerinin kısa olması, 1’i (%10) kursların geç başlaması, 3’ü (%30) ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması, 5’i (%50) derslerin geç saatlere kadar sürmesi, 5’i (%50) kursların kalabalık olması, 6’sı (%60) kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, 9’u (%90) başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması, 5’i (%50) öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması, 2’si (%20) ders saatlerinin yetersiz olması, 3’ü (%30) talep edilen derslerden kurs açılmaması, 2’si (%20) ders süresinin fazla olması, 6’sı (%60) derslerinin verimliliğinin düşük olması, 8’i (%80) okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması, 5’i (%50) kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması, 5’i (%50) kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması, 9’u (%90) kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması değişkenlerini tercih etmişlerdir.

4.3.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.8 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması	9(10)	90
Öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi	0(10)	0
Öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması	5(10)	50
Öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması	2(10)	20
Öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi	4(10)	40

Tablo 4.8’de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmektedir. Tabloyu öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması, öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi, öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması, öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması, öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcılardan 9’u (%90) öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması, 5’i (%50) öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması, 2’si (%20) öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması, 4’ü (%40) öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi değişkenlerini tercih etmişlerdir. Öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi değişkeni ise sorun olarak tercih edilmemiştir.

4.4. Dördüncü Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Öğrenci Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.4.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında katılan öğrencilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular Tablo 4.9’da verilmiştir.

Tablo 4.9 Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğrenci görüş ve önerileri

Değişken	f	%
Kurs disiplininin sağlanmalı	6(10)	60
Ders saatlerinin arttırılmalı	3(10)	30
Kaynak eksikliğinin giderilmeli	5(10)	50
Ders gün ve saatleri özenle planlanmalı	5(10)	50
Etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı	5(10)	50
Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli	4(10)	40
Kurslar denetlenmeli	4(10)	40
İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı	4(10)	40
Kurslar zorunlu olmalı	2(10)	20
Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı	2(10)	20
Öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı	7(10)	70
Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli	7(10)	70
Sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı	6(10)	60
Sınıf kapasiteleri azaltılmalı	7(10)	70
Velilerden ücret talep edilmeli	0(10)	0
Kurslar YKS ve LGS’ ye kadar uzatılmalı	8(10)	80
Deneme sınavları yapılmalı	8(10)	80
Eğlenceli aktiviteler yapılmalı	9(10)	90
Okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı	6(10)	60
Derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı	5(10)	50

Tablo 4.9’da destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğrenci görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Tabloyu kurs disiplininin sağlanması, ders saatlerinin arttırılması, kaynak eksikliğinin giderilmesi, ders gün ve saatleri özenle planlanmalı, etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı, kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, kurslar denetlenmeli, idareci-veli-öğretmen ilişkisi arttırılmalı, kurslar zorunlu olmalı, kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı, öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı, okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı, sınıf kapasiteleri azaltılmalı, velilerden ücret talep edilmeli, kurslar YKS ve LGS’ye kadar uzatılmalı, deneme sınavları yapılmalı, eğlenceli aktiviteler yapılmalı, okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı, derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı değişkenlerinden oluşmaktadır. Tabloya göre katılımcılardan 6’sı (%60) kurs disiplininin sağlanması, değişkenini tercih etmiş katılımcı Ö9 ve Ö10 bu değişkeni destekler nitelikte şu görüşlerini paylaşmıştır; “Okul kursları gönüllülük esaslı olmalı, zorunlu tutulmamalı. Disiplin sorunu olan öğrenciler kursa alınmamalı. Not kaygısıyla kursa gidilmemeli.” (Ö9), “disiplin sorunu çıkartan öğrenciler kursa alınmamalı”(Ö10). Katılımcılardan 5’i (%50) kaynak eksikliğinin giderilmesi değişkenini tercih etmiş, katılımcılardan Ö4 ve Ö7 bu değişken için şu yorumu yapmıştır; “Hem okul hem kurs bizi çok yoruyor. Devlet kitap vermediği için kursta hep yazı yazmak zorunda kalıyoruz.” (Ö4),“Daha fazla deneme, kaynak kitap desteği verilmeli”(Ö7). Katılımcılardan 3’ü (%30) ders saatlerinin arttırılması, 5’i (%50) ders gün ve saatleri özenle planlanmalı, 5’i (%50) etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı, 4’ü (%40) kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, 4’ü (%40) kurslar denetlenmeli, 4’ü (%40) idareci-veli-öğretmen ilişkisi arttırılmalı, 2’si (%20) kurslar zorunlu olmalı, 2’si (%20) kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı, 7’si (%70) öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı, 7’si (%70) okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, 6’sı (%60) sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı, 7’si (%70) sınıf kapasiteleri azaltılmalı, 8’i (%80) kurslar YKS ve LGS’ye kadar uzatılmalı, 8’i (%80) deneme sınavları yapılmalı, 9’u (%90) eğlenceli aktiviteler yapılmalı, 6’sı (%60) okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı, 5’i (%50) derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı değişkenlerini tercih etmişlerdir. Velilerden ücret talep edilmeli önerisi ise tercih edilmemiştir. Katılımcılardan Ö2 İdareci-veli-öğretmen ilişkisi arttırılmalı seçeneğini destekler nitelikte “Aktivite yapılmalı, sınavlar hakkında bilgilendirmeler yapılmalı görüşünü paylaşmıştır.”

4.5. Beşinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılan Öğrencilerin Velilerinin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.5.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Velilerin baskısı	3(10)	30
Velilerin öğrenciden maddi beklentileri	0(10)	0
Velilerin ilgisizliği	2(10)	20
Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması	6(10)	60
Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması	3(10)	30

Tablo 4.10’da destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmektedir. Tabloyu velilerin baskısı, velilerin öğrenciden maddi beklentileri, velilerin ilgisizliği, veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması, velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcılardan 3’ü (%30) velilerin baskısı değişkenini tercih etmiştir. Katılımcı V3 bu değişkeni destekler nitelikte “Öğrencilerden daha yüksek başarı beklentileri, sürekli ders çalış baskısı” yorumunu yapmıştır. Katılımcıların 2’si (%20) velilerin ilgisizliği, 6’sı (%60) veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması, 3’ü (%30) velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması değişkenlerini tercih etmişlerdir. Velilerin öğrencilerden maddi beklentileri değişkeni ise bir sorun olarak seçilmemiş, katılımcı V1 “Öğrencimize her imkanı sağlıyoruz” görüşünü paylaşmıştır. Katılımcı V5 veli-kurs işbirliği sağlanmalı

değişkenini destekler nitelikte “Öğrencilerin kurslara etkin katılımından ve devam durumundan emin olamıyoruz. Geri bildirimlerde eksiklikler var” yorumunu yapmıştır.

4.5.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.11.’de verilmiştir.

Tablo 4.11 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması	2(10)	20
Kaynak kitap ve doküman eksikliği	6(10)	60
Teneffüs saatlerinin kısa olması	0(10)	0
Kursların geç başlaması	2(10)	20
Ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması	2(10)	20
Derslerin geç saatlere kadar sürmesi	3(10)	30
Kursların kalabalık olması	7(10)	70
Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi	5(10)	50
Başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması	5(10)	50
Öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması	5(10)	50
Ders saatlerinin yetersiz olması	1(10)	10
Talep edilen derslerden kurs açılmaması	3(10)	30
Ders süresinin fazla olması	0(10)	0
Derslerinin verimliliğinin düşük olması	6(10)	60
Okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması	5(10)	50
Kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması	3(10)	30
Kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması	4(10)	40
Kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması	4(10)	40

Tablo 4.11’de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Tabloyu kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması, kaynak kitap ve doküman eksikliği, teneffüs saatlerinin kısa olması, kursların geç başlaması, ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması, derslerin geç saatlere kadar sürmesi, kursların kalabalık olması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması, öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması, ders saatlerinin yetersiz olması, talep edilen derslerden kurs açılmaması, ders süresinin fazla olması, derslerinin verimliliğinin düşük olması, okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması, kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması, kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması, kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 2’si (%20) kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması, 6’sı (%60) kaynak kitap ve doküman eksikliği, 2’si (%20) kursların geç başlaması, 2’si(%20) ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması, 3’ü (%30) derslerin geç saatlere kadar sürmesi, 7’si (%70) kursların kalabalık olması, 5’i (%50) kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, 5’i (%50) başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması, 5’i (%50) öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması, 1’i (%10) ders saatlerinin yetersiz olması, 3’ü (%30) talep edilen derslerden kurs açılmaması, 6’sı (%60) derslerinin verimliliğinin düşük olması, 5’i (%50) okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması, 3’ü (%30) kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması, 4’ü (%40) kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması, 4’ü (%40) kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması değişkenini tercih etmiştir. Ders süresinin fazla olması ve teneffüs saatlerinin kısa olması değişkenleri ise katılımcılar tarafından bir sorun olarak değerlendirilmemiştir. Katılımcılar özellikle okul dersleri ve kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanı olmaması değişkenini tercih etmiştir. Katılımcı V1 “Öğrenciler dersten çıkıp kursa gidince çok yoruluyor.”, V3 “Sadece hafta sonu olması hafta içi saatlerinin uyuşmaması”, V5 “Çocuklar özellikle kış aylarında hava karardıktan sonra evde oluyor. Kurslar hafta sonu ya da erken saatte olmalı” görüşleriyle değişkeni desteklemişlerdir.

4.5.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.12’de verilmiştir.

Tablo 4.12 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması	5(10)	50
Öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi	1(10)	10
Öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması	2(10)	20
Öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması	4(10)	40
Öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi	5(10)	50

Tablo 4.12’de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Tabloda öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması, öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi, öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması, öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması, öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi değişkenlerine yer verilmiştir. Tablo incelendiğinde katılımcıların 5’i (%50) öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması, 1’i (%10) öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi, 2’si (%20) öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması, 4’ü (%40) öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması, 5’i (%50) öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi değişkenlerini tercih etmişlerdir. Veri toplama formunda verilen

ve katılımcıların görüşlerine sunulan bu çözüm önerilerine ek olarak katılımcılar çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Aşağıda katılımcıların doğrudan ifadelerine yer verilmiştir.

“LGS' ye yönelik değil de okul dersleri için konular anlatılıyor”(V1)

“Öğretmenler ek ders ücreti alabilmek için öğrencilere kurslara katılım için baskı yapıyor.”(V5)

“Öğrenciye motivasyon sağlanabilir”(V8)

4.5.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili elde edilen bulgular Tablo 4.13'te verilmiştir.

Tablo 4.13 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Devamsızlık	7(10)	70
Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü	8(10)	80
Derse katılım	4(10)	40
Aile baskısı	1(10)	10
Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları	0(10)	0
Öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri	1(10)	10
Kurs/ders içeriği	2(10)	20
Kurs/ders süresi	0(10)	0

Tablo 4.13'te destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Tabloyu devamsızlık, derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü, derse katılım, aile baskısı, öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları, öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri, kurs/ders içeriği, kurs/ders süresi değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 7'si (%70) devamsızlık, 8'i (%80) derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü, 4'ü(%40) derse katılım, 1'i (%10) aile baskısı, 1'i (%10) öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri, 2'si (%20) kurs/ders içeriği, değişkenlerini tercih etmişlerdir. Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları ve kurs/ders süresi değişkenleri ise katılımcılar tarafından bir sorun

olarak tercih edilmemişlerdir. Veri toplama formunda verilen ve katılımcıların görüşlerine sunulan bu çözüm önerilerine ek olarak katılımcılar çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Aşağıda katılımcıların doğrudan ifadelerine yer verilmiştir.

“Çocuklar yorgun oluyor” (V1)

“Sınav stresi ve ergenliğin verdiği stres” (V3)

“Öğrencilere daha fazla ödev verilebilir.” (V8)

4.6. Altıncı Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Veli Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.6.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular Tablo 4.14’de verilmiştir.

Tablo 4.14 Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik görüş ve önerileri

Değişken	f	%
Kurs disiplininin sağlanmalı	4(10)	40
Ders saatlerinin arttırılmalı	2(10)	20
Kaynak eksikliğinin giderilmeli	6(10)	60
Ders gün ve saatleri özenle planlanmalı	6(10)	60
Etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı	4(10)	40
Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli	3(10)	30
Kurslar denetlenmeli	2(10)	20
İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı	4(10)	40
Kurslar zorunlu olmalı	2(10)	20
Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı	1(10)	10
Öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı	4(10)	40
Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli	4(10)	40
Sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı	4(10)	40
Sınıf kapasiteleri azaltılmalı	3(10)	30
Velilerden ücret talep edilmeli	1(10)	10
Kurslar YKS ve LGS’ ye kadar uzatılmalı	6(10)	60
Deneme sınavları yapılmalı	8(10)	80
Eğlenceli aktiviteler yapılmalı	5(10)	50
Okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı	5(10)	50
Derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı	3(10)	30

Tablo 4.14’de destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik görüş ve önerilerine yer verilmiş. Tabloyu kurs disiplininin sağlanmalı, ders saatlerinin artırılmalı, kaynak eksikliğinin giderilmeli, ders gün ve saatleri özenle planlanmalı, etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı, kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, kurslar denetlenmeli, idareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı, kurslar zorunlu olmalı, kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı, öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı, okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı, sınıf kapasiteleri azaltılmalı, velilerden ücret talep edilmeli, kurslar YKS ve LGS’ ye kadar uzatılmalı, deneme sınavları yapılmalı, eğlenceli aktiviteler yapılmalı, okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı, derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde 4’ü (%40) katılımcıların kurs disiplininin sağlanmalı değişkenini tercih etmiştir. Katılımcı V9 bu değişken ile ilgili “Eğitimin daha kaliteli ve başarılı sonuçlar alabilmesi için disiplin esas alınmalıdır. Çocuklar zorunlu değil eğitim için gelmelidir.” yorumunu yapmıştır. Katılımcıların 2’si (%20) ders saatlerinin artırılmalı, 6’sı (%60) kaynak eksikliğinin giderilmeli değişkenini tercih etmiş bu değişkene V1 “Kurslar LGS'ye kadar devam etmeli, dersten sonra değil hafta sonu kurslar açılmalı, kaynak kitap dağıtılmalı”, V5 “Kurs saatleri ayarlanırsa ve yeterli kaynak desteği sağlanırsa öğrencilerin dersane, etüt merkezi gibi yerlere gitme gereksinimi ortadan kalkar.” yorumunu yapmıştır. Katılımcılardan 6’sı (%60) ders gün ve saatleri özenle planlanmalı, 4’ü (%40) etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı değişkenini tercih etmiş katılımcı V2 bu değişken ile ilgili “Öğrencilerin özel ilgi, merak ve becerilerini açığa çıkarabilecekleri metotlar geliştirilmeli ve bu doğrultuda yönlendirilebilmeliler” yorumunu yapmıştır. Katılımcıların 3’ü (%30) kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, 2’si (%20) kurslar denetlenmeli, 4’ü (%40) idareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı, 2’si (%20) kurslar zorunlu olmalı, 1’i (%10) kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı, 4’ü (%40) öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı, 4’ü (%40) okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, 4’ü (%40) sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı, 3’ü (%30) sınıf kapasiteleri azaltılmalı, 1’i (%10) velilerden ücret talep edilmeli, 6’ı (%60) kurslar YKS ve LGS’ ye kadar uzatılmalı, 8’i (%80) deneme sınavları yapılmalı, 5’i (%50) eğlenceli aktiviteler yapılmalı, 5’i (%50) okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı ve 3’ü (%30) derslerde daha çok eğitici materyal

kullanılmalı değişkenlerini sorunların çözümüne yönelik görüş ve öneri olarak belirtmişlerdir.

4.7. Yedinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görevli Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.7.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.15’de verilmiştir.

Tablo 4.15 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Devamsızlık	8(10)	80
Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü	6(10)	60
Derse katılım	4(10)	40
Aile baskısı	7(10)	70
Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları	0(10)	0
Öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri	1(10)	10
Kurs/ders içeriği	1(10)	10
Kurs/ders süresi	1(10)	10
Ölçme ve değerlendirme	2(10)	20

Tablo 4.15’de Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir. Tabloyu devamsızlık, derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü, derse katılım, aile baskısı, öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları, öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle

ailelerine yardım etmeleri, kurs/ders içeriği, kurs/ders süresi, ölçme ve değerlendirme değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo devamsızlık değişkenine göre incelendiğinde katılımcıların 8'i (%80) devamsızlık, 6'sı (%60) derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü, 4'ü (%40) derse katılım, 7'si (%70) aile baskısı, 1'i (%10) öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri, 1'i (%10) kurs/ders içeriği, 1'i (%10) kurs/ders süresi, 2'si (%20) ölçme ve değerlendirme ile ilgili sorunlar yaşandığını belirtmiştir. Katılımcılar öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları değişkeninin ise sorun teşkil etmediğini belirtmiştir. Veri toplama formunda verilen ve katılımcıların görüşlerine sunulan bu çözüm önerilerine ek olarak katılımcılar çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Aşağıda katılımcıların doğrudan ifadelerine yer verilmiştir.

“Hafta içi kurslarının ders bitiminde olması” (Y2)

“Kurs merkezi ayrı olması lazım, kurs öğretmenlerinin de ayrı olması lazım” (Y7)

4.7.2. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyonu sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyonu sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.16'da verilmiştir.

Tablo 4.16 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyon sürecindeki sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması	1(10)	10
Kaynak kitap ve doküman eksikliği	7(10)	70
Kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar	2(10)	20
Ders planlarının hazırlanması	0(10)	0
Ders programlarının uygunluğu	2(10)	20
Kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememesi	4(10)	40
Öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması	0(10)	0
Okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi	2(10)	20
Hizmetli sıkıntısı	8(10)	80
Kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması	2(10)	20

Tablo 4.16'da Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyon sürecindeki sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir. Tabloyu kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması, kaynak kitap ve doküman eksikliği, kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar, ders planlarının hazırlanması, ders

programlarının uygunluğu, kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememe, öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması, okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi, hizmetli sıkıntısı ve kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 1'i (%10) kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması, 7'si (%70) kaynak kitap ve doküman eksikliği, 2'si (%20) kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar, 2'si (%20) ders programlarının uygunluğu, 4'ü (%40) kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememe, 2'si (%20) okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi, 8'i (%80) hizmetli sıkıntısı ve 2'si (%20) kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması ile ilgili sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Ders planlarının hazırlanması ve öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması değişkenleriyle ilgili bir sorun belirtilmemiştir. Veri toplama formunda verilen ve katılımcıların görüşlerine sunulan bu çözüm önerilerine ek olarak katılımcılar çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Katılımcı Y7 “Kursların ücretsiz olması” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.7.3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.17’de verilmiştir.

Tablo 4.17 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğretmen görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşleri

Değişken	f	%
Ek ders ücretlerinin düşük olması	4(10)	40
Resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi	3(10)	30
Ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması	1(10)	10
Ders süresinin uzun-kısa olması	2(10)	20
Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi	1(10)	10
Ders programından kaynaklı sorunlar	1(10)	10
Kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması	7(10)	70
Öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması	1(10)	10

Tablo 4.17’de Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunları ve görüşlerine yer verilmiştir. Tabloyu ek ders ücretlerinin düşük olması, resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi, ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması, ders süresinin uzun-kısa olması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, ders programından kaynaklı sorunlar, kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması ve öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 4’ü (%40) ek ders ücretlerinin düşük olması, 3’ü (%30) resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi, 1’i (%10) ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması, 2’si (%20) ders süresinin uzun-kısa olması, 1’i (%10) kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, 1’i (%10) ders programından kaynaklı sorunlar, 7’si (%70) kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması ve 1’i (%10) öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması ile ilgili sorunlar belirtmiştir.

4.7.4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.18’de verilmiştir.

Tablo 4.18 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri

Değişken	f	%
Velilerin baskısı	2(10)	20
Velilerin öğrenciden maddi beklentileri	1(10)	10
Velilerin ilgisizliği	7(10)	70
Veli-kurs iş birliğinin sağlanamaması	9(10)	90
Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması	4(10)	40

Tablo 4.18’de Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin velilerden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir. Tabloyu velilerin baskısı, velilerin öğrenciden maddi beklentileri, velilerin ilgisizliği, veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması, velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 2’si (%20) velilerin baskısı, 1’i

(%10) velilerin öğrencilerden maddi beklentisi, 7'si (%70) velilerin ilgisizliği, 9'u (%90) veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması, 4'ü (%40) velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması ile ilgili sorun belirtmişlerdir. Veri toplama formunda verilen ve katılımcıların görüşlerine sunulan bu çözüm önerilerine ek olarak katılımcılar çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Katılımcı Y7 “Velilerin bilinçsiz olması, kurs sistemini ve sınav sistemini bilmemesi” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.8. Sekizinci Alt Problem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunları Gidermek İçin Yönetici Görüş Ve Önerileri Nelerdir? Sorusuna İlişkin Elde Edilen Bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili elde edilen bulgular bu başlık altında verilmiştir.

4.8.1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular

Veri toplama formundan elde edilen destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri ile ilgili bulgular Tablo 4.19'da verilmiştir.

Tablo 4.19 Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri

Değişken	f	%
Öğrencilerin derse devamının sağlanması	8(10)	80
Kurs disiplininin sağlanması	4(10)	40
Ders saatlerinin arttırılması	2(10)	20
Kaynak eksikliğinin giderilmeli	7(10)	70
Ders programı özenli yapılmalı	2(10)	20
Etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı	5(10)	50
Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli	2(10)	20

Tablo 4.19'un devamı

Yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli	1(10)	10
Kurslar denetlenmeli	5(10)	50
İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı	4(10)	40
Kurslar zorunlu olmalı	2(10)	20
Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı	1(10)	10
Seviye grupları oluşturulmalı	7(10)	70
Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli	3(10)	30
Sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı	1(10)	10
Kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli	2(10)	20
Kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı	2(10)	20
Sınıf kapasiteleri azaltılmalı	2(10)	20
Velilerden ücret talep edilmeli	5(10)	50
Ek ders ücreti arttırılmalı	4(10)	40
Ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı	3(10)	30
Resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı	2(10)	20
Kurslar YKS ve LGS' ye kadar uzatılmalı	2(10)	20

Tablo 4.19'da Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli yöneticilerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri yer verilmiştir. Tabloyu öğrencilerin derse devamının sağlanması, kurs disiplininin sağlanması, ders saatlerinin arttırılması, kaynak eksikliğinin giderilmesi, ders programı özenli yapılması, etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı, kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli, kurslar denetlenmeli, idareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı, kurslar zorunlu olmalı, kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı, seviye grupları

oluşturulmalı, okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı, kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli, kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı, sınıf kapasiteleri azaltılmalı, velilerden ücret talep edilmeli, ek ders ücreti arttırılmalı, ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı, resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı, kurslar YKS ve LGS'ye kadar uzatılmalı değişkenleri oluşturmaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların 8'i (%80) öğrencilerin derse devamının sağlanmalı, 4'ü (%40) kurs disiplininin sağlanmalı, 2'si (%20) ders saatlerinin arttırılmalı, 7'si (%70) kaynak eksikliğinin giderilmeli, 2'si (%20) ders programı özenli yapılmalı, 5'i (%50) etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı, 2'si (%20) kursun fiziki şartları iyileştirilmeli, 1'i (%10) yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli, 5'i (%50) kurslar denetlenmeli, 4'ü (%40) idareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı, 2'si (%20) kurslar zorunlu olmalı, 1'i (%10) Kurslar okul dışı bir mekanda yapılmalı, 7'si (%70) seviye grupları oluşturulmalı, 3'ü (%30) okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli, 1'i (%10) sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı, 2'si (%20) kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli, 2'si (%20) kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı, 2'si (%20) sınıf kapasiteleri azaltılmalı, 5'i (%50) velilerden ücret talep edilmeli, 4'ü (%40) ek ders ücreti arttırılmalı, 3'ü (%30) ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı, 2'si (%20) resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı, 2'si (%20) kurslar YKS ve LGS'ye kadar uzatılmalı görüşlerini belirtmişlerdir. Veri toplama formunda verilen ve katılımcıların görüşlerine sunulan bu çözüm önerilerine ek olarak katılımcılar çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Katılımcı Y7 “Kurs öğretmenleri normal ders öğretmenleri gibi hareket etmemeli, özveri göstermeli” şeklinde görüş bildirmiştir.

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersi bağlamında destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli olan öğretmen, yönetici, destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrenci ve öğrenci velilerinin görüşleriyle tespit etmek, tespit edilen sorunların giderilmesi için yine destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli olan öğretmen, yönetici, destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrenci ve öğrenci velilerinin görüşleriyle çözüm ve öneriler sunmak amaçlanmıştır. Bu amaca ilişkin olarak yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar araştırmanın alt amaçları çerçevesinde sunulmuştur.

5.1.1. Birinci alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara bakıldığında devamsızlık problemini bütün öğretmenler tarafından ortak sorun olarak değerlendirilmiştir. Tüm katılımcılar devamsızlık sorunu hakkında hem fikir olmuşlardır. Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü de yine öğretmenlerin çoğu tarafından bir sorun olarak değerlendirilmiştir. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenler derse katılım konusunda da yine sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin ailelerine yardım etmeleri, ders süreleri ölçme ve değerlendirme gibi konularda yine karşılaşılan sorunlar arasında yerini almıştır. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenler ders içeriği ve öğrencilerin kurs dışında çalışmak zorunda olmalarıyla alakalı bir sorun belirtmemişlerdir.

2. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kursların organizasyon sürecindeki yaşamış oldukları sorunlara bakıldığında kaynak kitap ve doküman eksikliği büyük bir sorun olarak görülmüştür. Yine kurs açma-kapama işlemlerinde de sorunlar yaşandığı belirtilmiştir. Ders içeriğinin fazla buna oranla kurs süresinin az olması buna bağlı olarak müfredatın yetiştirilememesi de yine önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurs merkezlerinin fiziki ortamının yeterli olmaması ders programının

uygun olmaması, kursların okul bütçesini olumsuz etkilemesi, kurs açma işlemlerinde personel sayısının yeterli olmaması gibi konularda da sorunların yaşandığı görülmektedir. Bu süreçteki en önemli sorunlardan birisi olarak da kurs sürecinde hizmetli sıkıntısı yaşanması belirlenmiştir.

3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunlarına bakıldığında ek ders ücretinin yetersiz olması, resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi ve kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi belirlenmiştir. Bu sorunlara ek olarak kursların yoğunluğundan sosyal hayata zaman kalmaması, öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması, ders süreleri, ders programı kaynaklı sorunlarında yaşandığı vurgulanmıştır.

4. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda velilerden kaynaklanan sorunlara bakıldığında en büyük sorun olarak velilerin ilgisizliği tespit edilmiştir. Öğretmenlerin tamamı veli ilgisizliğine değinmişlerdir. Veli kurs iş birliğinin sağlanamaması, velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması konuları da yine belirtilen önemli sorunlar arasında yerini almıştır. Velilerin baskısı nedeniyle öğrencilerin kurslara katılım sağlaması da yaşanan sorunlardandır.

5.1.2. İkinci alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenler karşılaşılan sorunları gidermek için öğrencilerin derse devamlılığının sağlanması ve kurs disiplininin sağlanması konusunda hem fikir olmuşlardır. Yine kaynak eksikliğinin giderilmesi, paydaşlar arasındaki iletişimin artırılması, seviye gruplarının oluşturulması, sınıf kapasitelerinin azaltılması, resmi tatillerde ücret kaybının giderilmesi gibi öneriler öğretmenlerin bir çoğunun ortak görüşüdür. Bu önerilere ek olarak kursların sınavlara kadar uzatılması, ek ders ücretlerinin artırılması, ücretli öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi, velilerden ücret talep edilmesi, kurs açma- kapama işlemlerinin kolaylaştırılması, kurs müfredatının yenilenmesi, kursların zorunlu olması, kursların düzenli aralıklarla denetlenmesi, yöneticilerin kurslara karşı daha hassas davranmaları, kursların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, ders programı hazırlanırken daha özenli davranılması, ders saatlerinin artırılması önerilerinde de bulunulmuştur.

5.1.3. Üçüncü alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerden kaynaklanan sorunlarına bakıldığında veli baskısı en çok belirtilen sorun olmuştur. Bu soruna ek olarak velilerin öğrencilerden maddi beklentileri, velilerin ilgisizliği, veli-kurs iş birliğinin sağlanamaması sorunlarının da yaşandığı belirtilmiştir.

2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlarına bakıldığında kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması, okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması, başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunlarının yaşanması en büyük sorunlar olarak belirtilmiştir. Derslerin geç saatlere kadar sürmesi, kursların kalabalık olması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, kurs öğretmenlerini seçme imkânının olmaması, ders verimliliğinin düşük, dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması ve sportif faaliyetlerin olmaması gibi konularda katılımcıların çoğunluğunun belirttiği sorunlar olarak görülmektedir. Bu sorunlara ek olarak ders süresinin fazla olması, talep edilen derslerden kurs açılmaması, ders saatlerinin yetersiz olması, ders gün ve saatlerinin uygun olmaması, kursların geç başlaması, teneffüs saatlerinin az olması, kaynak kitap ve doküman eksikliğinin yaşanması ve kursların fiziki ortamının iyi olmaması gibi konularda sorun olarak tespit edilmiştir.

3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlarına bakıldığında belirlenen en büyük sorun öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olmaları olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin öğretmen baskısıyla kurslara katılması, öğretmenlerin kurslarda okul müfredatlarına devam etmeleri ve öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmamaları da yine belirlenen sorunlar arasındadır.

5.1.4. Dördüncü alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğrenci görüş ve önerileri şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için kurslarda eğlenceli aktivitelerin yapılması, deneme sınavları yapılması, kursların YKS ve LGS'ye kadar uzatılması en önemli çözümler olarak görülmektedir. Derslerde daha çok eğitici materyallerin kullanılması, okul dersleri ile kurs arasında dinlendirici etkinliklerin yapılması, sınıf kapasitelerinin azaltılması, okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenlerinin seçilmesi, kurslarda seviye gruplarının oluşturulması, kurs disiplininin sağlanması, kaynak kitap eksikliğinin giderilmesi ve ders programının özenle yapılması öğrencilerin büyük çoğunun değindiği çözüm önerileri olmuştur. Bunların yanı sıra ders saatlerinin arttırılması, kursların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, kursların denetlenmesi, paydaşlar arasındaki iletişimin artırılması, kursların zorunlu olması, kursların okul dışı mekânlarda yapılması gibi çözüm önerileri de katılımcılar tarafından belirtilmiştir.

5.1.5. Beşinci alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrencilerin velilerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kendilerinden kaynaklanan sorunlarına bakıldığında velilerin büyük çoğunun veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması konusuna değindiği görülmektedir. Veli baskısı, velilerin ilgisizliği ve velilerin öğrencilere ders çalışmak için uygun ortamı sağlamaması belirtilen diğer sorunlar olmuştur.

2. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin kursların organizasyonundan kaynaklanan sorunlarına bakıldığında kaynak kitap ve doküman eksikliği, kursların kalabalık olması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması, öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması, derslerin verimliliğinin düşük olması gibi konular velilerin en çok dikkat çektiği sorunlar olmuştur. Veliler kurslarda sosyal ve sportif faaliyetlerin bulunmaması, dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması, okul ve kurs dersleri arasında yeteri kadar dinlenme zamanının olmaması, talep edilen derslerden kurs açılmaması, derslerin geç saatlere kadar sürmesi, derslerin günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması ve kur merkezlerinin fiziki şartlarının iyi olmaması da belirttikleri diğer sorunlar arasında yer almaktadır.

3. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden kaynaklanan sorunlarına bakıldığında öğretmenlerin hem okul hem de kurslara katılmaları nedeniyle yorgun olmaları, öğretmenlerin disiplini sağlayamaması, öğrencilerin öğretmen baskısıyla kurslara katılması, derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanılmamaları ve okul müfredatını kursta devam ettirmeleri gibi sorunlar yer almaktadır.

4. Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin velilerinin öğrencilerden kaynaklanan sorunlarına bakıldığında öğrencilerin derslere karşı ilgisiz olmaları ve devamsızlık konuları en çok belirtilen sorun olmuştur. Bu sorunlara ek olarak derse katılım, aile baskısı, öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri gibi konular da sorun olarak belirtilmiştir.

5.1.6. Altıncı alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğrenci velilerinin görüş ve önerileri şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için deneme sınavlarının yapılması, eğlenceli aktivitelerin yapılması, kursların YKS ve LGS' ye kadar uzatılması, ders programının özenle yapılması ve kaynak eksikliğinin giderilmesi velilerin çoğunluğunun değindiği çözüm önerileridir. Veliler yine kurs disiplininin sağlanması, ders saatlerinin artırılması, etkili eğitim-öğretim tekniklerinin kullanılması, kursların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, kursların denetlenmesi, paydaşlar arası ilişkilerin artırılması, kursların okul dışı bir mekanda ve zorunlu olarak yapılması, kurs öğretmenlerinin okul öğretmenlerinden farklı olması, seviye gruplarının oluşturulması ve sınavlara yönelik müfredatın hazırlanması, sınıf kapasitelerinin azaltılması ve velilerden kurs ücreti talep edilmesi gibi çözüm önerilerini ortaya atmışlardır.

5.1.7. Yedinci alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin öğrencilerin öğrenim sürecinde karşılaştıkları sorunlara bakıldığında devamsızlık, derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü ile aile baskısı yöneticilerin büyük çoğunluğunun belirttiği sorunlar olmuştur. Bu sorunların yanı sıra derse katılım, ölçme ve değerlendirme,

öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmek zorunda olmaları gibi sorunlara da değinilmiştir.

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin kursların organizasyon sürecinde karşılaştıkları sorunlara bakıldığında hizmetli sıkıntısı ve kaynak kitap eksikliği en çok belirtilen sorunlar olmuştur. Kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması, okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi, kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememe, kurs açma-kapama işlemlerinde sıkıntılar yaşanması ve kursların fiziki ortamının yetersiz olması yöneticilerin belirttiği diğer sorunlardır.

2. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin sorunlarına bakıldığında kurs ve ders yoğunluğu nedeniyle sosyal hayatın kısıtlanması sorunu yöneticilerin dikkat çektiği en büyük sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması, ders programından kaynaklı sorunların yaşanması, kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi, ders sürelerinin uygun olmaması, ücretli öğretmenlerin sigortalarının düşük yatması, resmi tatillerde yaşanan ücret kesintileri ve ek ders ücretlerinin düşük olması destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşullarına ilişkin belirttiği diğer sorunlardır.

3. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin görüşleri doğrultusunda velilerden kaynaklanan sorunlara bakıldığında veli-kurs iş birliğinin sağlanamaması ve velilerin ilgisizliği velilerden kaynaklanan en büyük sorunlar olduğu görülmektedir. Veli baskısı, velilerin öğrencilerden maddi beklentileri ve velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması velilerden kaynaklanan diğer sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

5.1.8. Sekizinci alt amaca yönelik sonuçlar

Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için görüş ve önerileri şu şekildedir:

1. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin karşılaşılan sorunları gidermek için öğrencilerin derslere devamlılığı sağlanmalı, kaynak eksikliği giderilmeli, etkili eğitim-öğretim yöntemleri uygulanmalı, kurslar denetlenmeli, seviye grupları oluşturulmalı ve velilerden ücret talep edilmeli görüşleri yöneticilerin çoğunluğunun hem

fikir olduğu çözüm önerileridir. Yöneticiler bu önerilerin yanı sıra kurs disiplini sağlanmalı, ders saatleri arttırılmalı, ders programı özenli yapılmalı, kursların fiziki şartları iyileştirilmeli, paydaşlar arası ilişki arttırılmalı, kurslar zorunlu olmalı, kurslar okul dışı bir ortamda yapılmalı, kurs öğretmenleri ile okul öğretmenleri farklı olmalı, kurslar için sınavlara yönelik bir müfredat hazırlanmalı, kurs başvuru ve ders seçimi işlemleri kolaylaştırılmalı, sınıf kapasiteleri azaltılmalı, kurslar YKS ve LGS'ye kadar uzatılmalı, ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı, ek ders ücretleri artırılmalı ve remi tatillerde ücret kesintisi olmamalı gibi çözüm önerilerinde bulunmuşlardır.

5.2. Tartışma

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersi bağlamında destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerini almak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli olan yönetici ve öğretmenlerden, destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerden ve destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrencilerin velilerinin görüşleri alınmıştır. Alınan bu görüşler doğrultusunda destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları tespit etmek ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır. Tüm paydaşların görüşlerine bakıldığında öğrencilerden kaynaklanan en büyük sorun olarak öğrencilerin devamsızlık yapması belirlenmiştir. Bozbayındır ve Kara (2017) yapmış oldukları çalışmada benzer soruna dikkat çekmiş, en çok öğrencilerin yapmış oldukları devamsızlık konusu dile getirilmiştir. Devamsızlık sorunun çözümüne yönelik olarak kursların zorunlu olması ve velilerden kurs ücreti talep ederek velilerin öğrencileri kurslara göndermesini sağlamak devamsızlık sorununu çözmek için yapılan önerilerdendir. Öğrencilerin derslere karşı ilgisiz ve düşük motivasyonla derslere katılım sağlamaları da belirlenen sorunlar arasındadır. Bunun nedeni olarak aile baskısı, velilerin öğrencilere elverişli ders çalışma ortamını sağlayamamaları gibi etkenlerin neden olduğu düşünülmektedir. Tespit edilen bir başka sorun da kurs merkezlerinin fiziki ortamlarının uygun ve yeterli olmaması olmuştur. Bu sorunun çözümüne yönelik olarak kursların okul dışı bir mekanda kurs faaliyetlerinin yürütülmesi, kursların fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve sınıf kapasitelerinin düşürülmesi gibi çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışmada ortaya koyulan bir diğer sorun da kaynak kitap ve doküman eksikliği olmuştur. MEB tarafından kurslarda kaynak kitap ve doküman verilmemesi tüm paydaşlar olarak sorun teşkil etmektedir. Kaynak kitap verilmediği için öğrenciler çok fazla not almak

zorunda kaldıklarını belirtmiş, öğretmenler not aldırma işleminin uzun sürmesi nedeniyle müfredatın yetişmediğini, yöneticiler de kaynak eksikliğinin okul yönetimine fotokopi ve materyal giderleri nedeniyle ekonomik olarak olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Kaynak kitap ve doküman eksikliği sorunun ortadan kalkması için devletin kurs müfredatına uygun kaynak kitap ve dokümanlar dağıtması önerisi verilmiştir. Çalışmayla tespit edilen bir diğer sorun ise kurs içeriğinin yoğun alması nedeniyle müfredatın yetiştirilememesidir. Bu sorunun giderilmesi için ders programının özenli yapılması, kurs müfredatının tekrar düzenlenmesi, kurs süresinin uzatılması ve ders saatlerinin artırılması önerilerinde bulunulmuştur. Ayrıca kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar sürmemesi ve kurslarda bu sınavlara yönelik programların uygulanmaması tespit edilen diğer sorunlardandır. Kursların sınavlara kadar uzatılması ve kurs programının sınavlara yönelik olacak şekilde düzenlenmesinin bu sorunların çözümüne fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Okullarda özellikle yöneticiler tarafından belirtilen sorunlardan biri de kurslarda yaşanan hizmetli sıkıntısıdır. Hizmetlilere verilen ek mesai ücretlerinin düşük olması nedeniyle hizmetlilerin hafta sonu çalışmak istemedikleri belirtilmiştir. Okul yönetimlerinin bu sorunu çözememelerinden dolayı kursların hafta içi okul derslerinde sonra yapıldığı görülmektedir. Ancak bu durum öğrencilerin aynı gün içerisinde hem okul derslerini hem de kurs derslerini görmelerine neden olmuştur. Yaşanan bu durumun öğrencilerin kurslardan aldığı verimi düşürdüğü ve öğrencilerin yorgun olmalarına neden olduğu tüm paydaşlar tarafından belirtilen bir sorun durumundadır. Bu sorunun çözümüne yönelik olarak hizmetlilerin ek mesai ücretlerinde artış yapılarak kursların hafta sonu yapılması önerilmektedir. Yapılan bu çalışmayla öğretmenlerin görevlendirme ve özlük hakları ile ilgili sorunlar da tespit edilmiştir. Özellikle ek ders ücretinin düşük olması, ücretli öğretmenlerin sigortalarının düşük yatması, okul ve kurs yoğunluğundan dolayı sosyal hayatın olumsuz etkilenmesi gibi sorunlar belirlenmiştir. Tespit edilen sorunların çözümüne yönelik olarak ek ders ücretleri arttırılmalı, ücretli öğretmenlerin hakları iyileştirilmeli, resmi tatillerde yaşanan hak mahrumiyetleri giderilmeli önerileri yapılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda kursların verimliliğinin artması açısından kurs disiplinin sağlanmalı, derslerde etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı, yöneticiler kursların planlanmasında hassasiyet göstermeli, kurslar belirli aralıklarla denetlenmeli, kurslarda paydaşlar arasındaki ilişki ve iletişim arttırılmalı, seviye grupları oluşturulmalı, kurs başvuru ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı önerilerinde de bulunulmuştur. Belirtilen çözüm önerileri gerçekleştirildiğinde kursların verimliliğinin

artacağı, öğrenci sayısının artacağı, öğretmen ve yöneticilerin daha iyi şartlara sahip olacağı ve öğrencilerin başarısına olumlu yönde etki edeceği düşünülmektedir.

5.3. Öneriler

5.3.1. MEB'e İlişkin Öneriler

1. MEB kurslara kaynak kitap ve doküman desteği sağlamalıdır.
2. Kursların fiziki şartları iyileştirilmelidir.
3. Kurslar okul dışı bir mekanda yapılmalıdır.
4. MEB tarafından okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmelidir.
5. Ek ders ücretleri arttırılmalı ve resmi tatillerde ücret kesintileri yapılmamalıdır.
6. Kurslar YKS ve LGS'ye kadar uzatılmalıdır.
7. Kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli, sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalıdır.
8. Ücretli öğretmenlerin özlük hakları iyileştirilmelidir.

5.3.2. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerine ve Okul İdarelerine İlişkin Öneriler

1. Ders programı özenle yapılmalı ve okul dersleri ile kurs dersleri arasında öğrencilere yönelik dinlendirici faaliyetler yapılmalıdır.
2. Etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı, kurslarda eğitici materyal kullanımı arttırılmalıdır.
3. Yöneticiler kurslara karşı hassasiyet göstermeli, kurs disiplinini sağlamalıdır.
4. Seviye grupları oluşturulmalı ve sınıf kapasiteleri azaltılmalıdır.

5.3.3 Alanda Araştırma Yapmak İsteyen Araştırmacılara İlişkin Öneriler

1. Araştırmacılar, sosyal bilgiler dersi bağlamında destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenci başarısı üzerine etkileri hakkında çalışma yaparak alana katkı sağlayabilirler.
2. Farklı ülkelerden uygulanan kurs yöntemleriyle DYK'lere karşılaştırabilir ve DYK'lerin geliştirilmesi için neler yapılması gerektiğinin tespit edebilirler.
3. Dershanelerin kapatılması sürecinden sonra açılan DYK'lerin dersane ve etüt merkezlerinin boşluğunu doldurup-doldurmadığına yönelik bir çalışma yapılarak alana katkı sağlayabilirler.

KAYNAKLAR

- Bacanlı, H. ve Dombaycı, M. A., (2013). *Kapatılma veya Dönüştürülme Ayrımında Dershaneler*, ASEM. Ankara. pp.36.
- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (2014). Resmi Gazete. Sayı: 28941, 14.03.2014. 05 Nisan 2016 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx>. adresinden alınmıştır.
- Beyaz, O. (2014). *Özel dershanelerde üniversite giriş sınavına hazırlanan lise son sınıf öğrencilerinin profili (Ankara örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bozbayındır, F. ve Kara, M. (2017). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında (DYK) Karşılaşılan Sorunlar ve Öğretmen Görüşleri Temelinde Çözüm Önerileri Problyıldıems Faced at Supporting and Training Courses (STC) and Solution Suggestions According to Teacher Opinions. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2), 336-349.
- Dönmez, İ., Gürbüz, S. ve Tekçe, M. (2018). Destekleme ve yetiştirme kurslarının fırsat eşitliği açısından yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi*, 3(2), 45-58.
- Dönmez, İ., Pekcan, N. ve Tekçe, M. (2016). Destekleme ve yetiştirme kurslarının yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *25. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 168-169.
- Ergün, M. (2017). *Destekleme ve yetiştirme kurslarının yönetici, öğretmen, öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Gök, F. (2005). Üniversiteye girişte umut pazarı: özel dershaneler. *Eğitim Bilim Toplum*, 3(11), 102-109.
- Göksu, İ. ve Gülcü, A. (2016). Ortaokul ve liselerde uygulanan destekleme kurslarıyla ilgili öğretmen görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 153-171.
- Kara, M. ve Bozbayındır, F. (2020). Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Destekleme ve Yetiştirme Kursları: Katkıları, Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Uluslararası Eğitim Teknolojisi ve Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(12), 1074-1132.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Kozikoğlu, İ. ve Özcanlı, N. (2020). Destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri: Bir karma yöntem çalışması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(30), 280-305.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2015a). Destekleme ve Yetiştirme Kursları e-Kılavuzu. Ankara: MEB Yayınları
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2015a). Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2014-2015. Ankara: MEB Yayınları
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2016). Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Tanıtım Kitapçığı. Ankara: MEB Yayınları
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2022). Destekleme ve Yetiştirme Kursları e-Kılavuzu. Ankara: MEB Yayınları

- Milli Eğitim Bakanlığı, (2022). Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi. Ankara: MEB Yayınları
- Nartgün, Ş. S. ve Dilekçi, Ü. (2016). Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*.
- Resmi Gazete, (1984). Özel Öğretim Kurumları Kanunu. Kanun No: 3035, Kanun Tarihi: 11/7/1984
- Saltık, E. Ş. (2015). *Dershanelerin dönüşüm süreciyle ve eğitim teknolojilerinin bu süreçteki rolüyle ilgili düşünce ve planları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi),Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Sevencan, F. ve Çilingiroğlu, N. (2007). Sağlık alanındaki araştırmalarda kullanılan niteliksel veri toplama yöntemleri. *Toplum Hekimliği Bülteni*, 26(1), 1-6.
- Subaşı, M. ve Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 419-426.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (9. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK 1. Öğretmen Veri Toplama Formu

Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Öğretmen Görüşleri Veri Toplama Formu

Bu araştırma Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı kapsamında gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın amacı Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin, öğrenci velilerinin görevli öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunları belirlemek ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Aşağıda size verilen sorulara ilişkin yanıtlarınız kodlanarak (kimliğiniz gizlenerek) sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırmaya yaptığınız katkılarınız için teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU

Tez Danışmanı

Melih Yaşar DURAN

A) Demografik Özellikler

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

Görevli Olduğunuz Kurum:.....

Kaç yıldır öğretmenlik yapıyorsunuz?: 4-10 yıl () 11-15 yıl () 16 ve üzeri ()

Kaç yıldır destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapıyorsunuz?: 0-4 yıl() 5-9 yıl() 10 ve üzeri()

Cinsiyet: K() E()

Yaşınız:.....

B) Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Görevli Öğretmenlerin Öğrenci, Kurs Organizasyonu Ve Veli Kaynaklı sorunları

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

1) Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin;

a) Öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunları nelerdir?

- () Devamsızlık
() Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü
() Ders katılımı
() Aile baskısı
() Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları
() Öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri
() Kurs/ders içeriği
() Kurs/ders süresi
() Ölçme ve değerlendirme
Diğer:

b) Kursların organizasyon sürecindeki sorunları nelerdir?

- () Kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması
() Kaynak kitap ve doküman eksikliği
() Kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar
() Ders planlarının hazırlanması
() Ders programlarının uygunluğu
() Kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememesi

- () Öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması
() Okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi
() Hizmetli sıkıntısı
() Kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması
Diğer:

c) Öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili sorunları nelerdir?

- () Ek ders ücretlerinin düşük olması
() Resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi
() Ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması
() Ders süresinin uzun-kısa olması
() Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi
() Ders programından kaynaklı sorunlar
() Kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması
() Öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması
Diğer:

d) Velilerinden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

- () Velilerin baskısı
() Velilerin öğrenciden maddi beklentileri
() Velilerin ilgisizliği
() Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması
() Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması
Diğer:

2) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunlara gidermek için öğretmen görüş ve önerileri nelerdir?

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

- () Öğrencilerin derse devamının sağlanması
() Kurs disiplininin sağlanması
() Ders saatlerinin artırılması
() Kaynak eksikliğinin giderilmesi
() Ders programı özenli yapılmalı
() Etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı
() Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli
() Yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli
() Kurslar denetlenmeli
() İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı
() Kurslar zorunlu olmalı
() Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı
() Seviye grupları oluşturulmalı
() Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli
() Sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı
() Kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli
() Kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı
() Sınıf kapasiteleri azaltılmalı
() Velilerden ücret talep edilmeli
() Ek ders ücreti artırılmalı
() Ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı
() Resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı
() Kurslar YKS ve LGS' ye kadar uzatılmalı
3) Ekleme istediğiniz görüş ve önerilerinizi lütfen belirtiniz.

EK 2. Öğrenci Veri Toplama Formu

Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Öğrenci Görüşleri Veri Toplama Formu

Bu araştırma Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı kapsamında gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın amacı Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin, öğrenci velilerinin görevli öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunları belirlemek ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Aşağıda size verilen sorulara ilişkin yanıtlarınız kodlanarak (kimliğiniz gizlenerek) sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırmaya yaptığımız katkılarınız için teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU

Tez Danışmanı

Melih Yaşar DURAN

A) Demografik Özellikler

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

Okul Adı:.....
Sınıf:.....
Cinsiyet: K() E()
Yaşınız:.....
Özel Etüt Merkezinde Ders Alıyor Mu? Evet(...) Hayır(...)
Özel Ders Alıyor Mu?: Evet(...) Hayır(...)

B) Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına Katılan Öğrencilerin Veli, Kurs Organizasyonu ve Öğretmen kaynaklı sorunları

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

1) Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrencilerin:

a) Velilerinden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

() Velilerin baskısı
() Velilerin öğrenciden maddi beklentileri
() Velilerin ilgisizliği
() Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması
() Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması
Diğer:

b) Kursların organizasyondan kaynaklanan sorunları nelerdir?

() Kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması
() Kaynak kitap ve doküman eksikliği
() Teneffüs saatlerinin kısa olması
() Kursların geç başlaması
() Ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması
() Derslerin geç saatlere kadar sürmesi
() Kursların kalabalık olması
() Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi

- () Başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması
 - () Öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması
 - () Ders saatlerinin yetersiz olması
 - () Talep edilen derslerden kurs açılmaması
 - () Ders süresinin fazla olması
 - () Derslerinin verimliliğinin düşük olması
 - () Okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması
 - () Kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması
 - () Kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması
 - () Kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması
- Diğer:.....
-

c) Öğretmen kaynaklı sorunlar nelerdir?

- () Öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması
 - () Öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi
 - () Öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması
 - () Öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması
 - () Öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi
- Diğer:
-

2) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunlara gidermek için öğrenci görüş ve önerileri nelerdir?

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

- () Kurs disiplininin sağlanmalı
 - () Ders saatlerinin arttırılmalı
 - () Kaynak eksikliğinin giderilmeli
 - () Ders gün ve saatleri özenle planlanmalı
 - () Etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı
 - () Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli
 - () Kurslar denetlenmeli
 - () İdareci-veli-öğretmen ilişkisi arttırılmalı
 - () Kurslar zorunlu olmalı
 - () Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı
 - () Öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı
 - () Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli
 - () Sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı
 - () Sınıf kapasiteleri azaltılmalı
 - () Velilerden ücret talep edilmeli
 - () Kurslar YKS ve LGS' ye kadar uzatılmalı
 - () Deneme sınavları yapılmalı
 - () Eğlenceli aktiviteler yapılmalı
 - () Okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı
 - () Derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı
- Diğer:
-

3) Ekleme istediğiniz görüş ve önerilerinizi lütfen belirtiniz.

EK 3. Veli Veri Toplama Formu

Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Veli Görüşleri Veri Toplama Formu

Bu araştırma Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı kapsamında gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın amacı Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin, öğrenci velilerinin görevli öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunları belirlemek ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Aşağıda size verilen sorulara ilişkin yanıtlarınız kodlanarak (kimliğiniz gizlenerek) sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırmaya yaptığınız katkılarınız için teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU

Tez Danışmanı

Melih Yaşar DURAN

A) Demografik Özellikler

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

Yaşınız:.....

Mesleğiniz:.....

Cinsiyet: K () E ()

Eğitim Durumunuz:.....

Ailenizin aylık geliri nedir:.....

A) Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına Katılan Öğrencilerin Velilerinin, Kurs Organizasyonu Öğretmen ve Öğrenci kaynaklı sorunları

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

1) Destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım sağlayan öğrencilerin velilerinin:

a) Kendilerinden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

() Velilerin baskısı

() Velilerin öğrenciden maddi beklentileri

() Velilerin ilgisizliği

() Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması

() Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması

Diğer:

.....

b) Kursların organizasyondan kaynaklanan sorunları nelerdir?

() Kurs merkezinin fiziki ortamının iyi olmaması

() Kaynak kitap ve doküman eksikliği

() Teneffüs saatlerinin kısa olması

() Kursların geç başlaması

() Ders günlerinin ve saatlerinin uygun olmaması

() Derslerin geç saatlere kadar sürmesi

() Kursların kalabalık olması

() Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi

() Başarı kaygısı olmayan öğrencilerin dersin düzenini bozmaları ve disiplin sorunları yaşanması

() Öğrencilerin kurs öğretmenlerini seçebilmelerine imkan tanınmaması

- Ders saatlerinin yetersiz olması
- Talep edilen derslerden kurs açılmaması
- Ders süresinin fazla olması
- Derslerinin verimliliğinin düşük olması
- Okul dersleri ile kurs dersleri arasında yeterli dinlenme zamanının olmaması
- Kurslarda dinlendirici ve motive edici etkinliklerin yapılmaması
- Kurslarda sportif faaliyetlerin olmaması
- Kurslarda sosyal faaliyetlerin olmaması

Diğer:.....

c) Öğretmen kaynaklı sorunlar nelerdir?

- Öğretmenlerin hem okul hem de kurs derslerine katılmaları nedeniyle yorgun olması
- Öğretmenlerin ders disiplinini sağlamakta güçlük çekmesi
- Öğrencilerin öğretmen baskısı ile kurslara katılması
- Öğretmenlerin derslerde yeteri kadar eğitsel materyal kullanmaması
- Öğretmenlerin derslere okulda kaldıkları konudan devam etmesi

Diğer:

d) Öğrenci kaynaklı sorunlar nelerdir?

- Devamsızlık
- Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü
- Derse katılım
- Aile baskısı
- Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları
- Öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri
- Kurs/ders içeriği
- Kurs/ders süresi

Diğer:

2) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunlara gidermek için öğrenci görüş ve önerileri nelerdir?

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

- Kurs disiplininin sağlanması
- Ders saatlerinin artırılması
- Kaynak eksikliğinin giderilmesi
- Ders gün ve saatleri özenle planlanması
- Etkili eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri kullanılması
- Kursun fiziki şartları iyileştirilmesi
- Kurslar denetlenmeli
- İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılması
- Kurslar zorunlu olmalı
- Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı
- Öğrencilerin seviyelerine göre sınıflar oluşturulmalı
- Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli
- Sınavlara yönelik ders programı hazırlanmalı
- Sınıf kapasiteleri azaltılmalı
- Velilerden ücret talep edilmeli
- Kurslar YKS ve LGS' ye kadar uzatılmalı
- Deneme sınavları yapılmalı
- Eğlenceli aktiviteler yapılmalı
- Okul dersleri ile kurs dersleri arasında dinlendirici etkinlikler yapılmalı
- Derslerde daha çok eğitici materyal kullanılmalı

Diğer:

3) Ekleme istediğiniz görüş ve önerilerinizi lütfen belirtiniz.

EK 4. Yönetici Veri Toplama Formu

Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Yönetici Görüşleri Veri Toplama Formu

Bu araştırma Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı kapsamında gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın amacı Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına katılan öğrencilerin, öğrenci velilerinin görevli öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunları belirlemek ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Aşağıda size verilen sorulara ilişkin yanıtlarınız kodlanarak (kimliğiniz gizlenerek) sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırmaya yaptığınız katkılarınız için teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU

Tez Danışmanı

Melih Yaşar DURAN

A) Demografik Özellikler

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

Görevli Olduğunuz Kurum:.....

Göreviniz: Müdür Yardımcısı () Müdür ()

Kaç yıldır yöneticilik yapıyorsunuz?: 0-4 yıl() 5-9 yıl() 10 ve üzeri()

Cinsiyet: K() E()

Yaşınız:.....

B) Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Görevli Yöneticilerin Öğrenci, Kurs Organizasyonu, Öğretmen Ve Veli Kaynaklı Sorunları

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

- 1) Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli yöneticilerin:
a) Öğrencilerin öğretim süreçlerine ilişkin sorunları nelerdir?

- () Devamsızlık
() Derslere karşı ilgisizlik ve motivasyon düşüklüğü
() Ders katılımı
() Aile baskısı
() Öğrencilerin kurs dışında çalışıyor olmaları
() Öğrencilerin hastalık, kardeş gibi nedenlerle ailelerine yardım etmeleri
() Kurs/ders içeriği
() Kurs/ders süresi
() Ölçme ve değerlendirme
Diğer:

- b) Kursların organizasyon sürecindeki sorunları nelerdir?

- () Kurs merkezinin fiziki ortamının uygun ve yeterli olmaması
() Kaynak kitap ve doküman eksikliği
() Kurs açma-kapama işlemlerinde yaşanan sıkıntılar
() Ders planlarının hazırlanması
() Ders programlarının uygunluğu
() Kurs/ders içeriğinin yoğun olması nedeniyle konuların ders saatlerinde bitirilememesi

- Öğrenci kayıt işlemlerinin çok zaman alması
 - Okul bütçesinin olumsuz etkilenmesi
 - Hizmetli sıkıntısı
 - Kurs açma işlemlerini yapan personel sayısının yetersiz olması
- Diğer:.....

c) Öğretmenlerin görevlendirme, özlük hakları ve çalışma koşulları ile ilgili sorunları nelerdir?

- Ek ders ücretlerinin düşük olması
 - Resmi tatillerde ücretlerin kesilmesi
 - Ücretli öğretmenlerin sigortasının düşük yatması
 - Ders süresinin uzun-kısa olması
 - Kursların YKS ve LGS sınavlarına kadar devam etmemesi
 - Ders programından kaynaklı sorunlar
 - Kurs/ders yoğunluğundan dolayı sosyal hayatı kısıtlaması
 - Öğretmen imajını zedeleyecek disiplin sorunlarının yaşanması
- Diğer:

d) Velilerinden kaynaklanan sorunlar nelerdir?

- Velilerin baskısı
 - Velilerin öğrenciden maddi beklentileri
 - Velilerin ilgisizliği
 - Veli-kurs işbirliğinin sağlanamaması
 - Velilerin öğrencilere uygun ders çalışma ortamını sağlamaması
- Diğer:

2) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında karşılaşılan sorunları gidermek için öğretmen görüş ve önerileri nelerdir?

Lütfen aşağıdaki sorulara size en uygun biçimde cevap veriniz.

- Öğrencilerin derse devamının sağlanması
- Kurs disiplininin sağlanması
- Ders saatlerinin artırılması
- Kaynak eksikliğinin giderilmesi
- Ders programı özenli yapılmalı
- Etkili eğitim-öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılmalı
- Kursun fiziki şartları iyileştirilmeli
- Yöneticilerin kurslara karşı hassasiyet göstermeli
- Kurslar denetlenmeli
- İdareci-veli-öğretmen ilişkisi artırılmalı
- Kurslar zorunlu olmalı
- Kurslar okul dışı bir mekânda yapılmalı
- Seviye grupları oluşturulmalı
- Okul öğretmenleri dışında kurs öğretmenleri seçilmeli
- Sınavlara yönelik müfredat hazırlanmalı
- Kurs müfredat ve modülleri yenilenmeli
- Kurs başvurusu ve ders seçim işlemleri kolaylaştırılmalı
- Sınıf kapasiteleri azaltılmalı
- Velilerden ücret talep edilmeli
- Ek ders ücreti artırılmalı
- Ücretli öğretmenlerin sigortaları tam yatmalı
- Resmi tatillerde ücret kaybı olmamalı
- Kurslar YKS ve LGS' ye kadar uzatılmalı

3) Ekleme istediğiniz görüş ve önerilerinizi lütfen belirtiniz.

EK 5. Araştırma İzin Belgesi

Sinop Üniversitesi Evrak Tarih ve Sayısı: 21.12.2023-226930

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-67180656-605.01-92579521
Konu : Melih Yaşar DURAN'ın
Araştırma Uygulama İzni

21.12.2023

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21/01/2020 tarih ve 2020/2 sayılı Genelgesi.
b) Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 01.12.2023 tarih ve 222203 sayılı yazısı.

Sinop Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Melih Yaşar DURAN'ın ilçeniz resmi ortaokullara yönelik "Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Başarı Düzeyinin Ölçülmesi Samsun İli Örneği" konulu araştırma çalışması yapmak istediğine dair ilgi (b) yazı ve ekleri Müdürlüğümüz Araştırma ve Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiştir.

İlgi (a) genelge gereği sonuçları Müdürlüğümüz Ar-Ge Birimiyle paylaşılmak üzere uygun görülmüş olup, söz konusu çalışmanın komisyon kararı doğrultusunda uygulama sorularının çalışmayı yapan kişi tarafından raporlanarak denetimi İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri/Okul idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan gönüllülük esasına göre yapılmasının sağlanması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Dr. Murat AĞAR
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek: Araştırma Değerlendirme Formu (1 sayfa)

Dağıtım:

Gereği :
İlkadım Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bilgi:
Sinop Üniversitesi Rektörlüğüne

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Atatürk Bulv. Hükümet Konağı İl Millî Eğitim Müdürlüğü
İlkadım/SAMSUN
Telefon No : 0 (362) 435 80 63
E-Posta: arge55@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için:
Unvan : Memur
Faks:3624324854
İnternet Adresi: <http://samsun.meb.gov.tr>

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden **5cd4-c177-3444-980a-be80** kodu ile teyit edilebilir.

EK 6. Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.06.2023-181624

Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Oturum Karar Sayıları
09.06.2023	6	2023/97-129

Sinop Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Prof. Dr. Erkal ARSLANOĞLU başkanlığında 09.06.2023 tarihinde 14:00-17:00 saatleri arasında toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.

Karar Sayısı: 2023/118

Yüksek Lisans Öğrencisi Melih Yaşar DURAN ve Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU'nun 4 Haziran 2023 tarihli "*Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen, Veli, Öğrenci ve Yönetici Görüşleri: Samsun İli Örneği*" başlıklı araştırmalarına ait ekte sunulan belgeler, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulunca değerlendirilmiştir.

Araştırmanın fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçөгüne ilişkin sorumluluğu araştırmacılara ait olmak üzere ve "Kişisel Verilerin Korunması Kanununa" dikkat edilmesi şartıyla Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Yönergesine "**Uygun**" olduğunun kabulüne, sonucun sorumlu araştırmacı Yüksek Lisans Öğrencisi Melih Yaşar DURAN'a bildirilmesine oybirliği ile karar verildi.

Ek:

- 1- Etik Kurul Başvurusu (5 Sayfa)
- 2- Bilgilendirilmiş Onam Formu (1 Sayfa)
- 3- Katılımcı Kabul Formu (1 Sayfa)
- 4- Uzman Görüşü (10 Sayfa)
- 5- Veri Toplama Formu (8 Sayfa)

Prof. Dr. Erkal ARSLANOĞLU
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başkanı

Doç. Dr. Songül ÇEK
Başkan Yardımcısı

Doç. Dr. Ahmet MOR
Kurul Üyesi

Doç. Dr. İbrahim DEMİRCİ
Kurul Üyesi

Doç. Dr. Aydın ÜNAL
Kurul Üyesi

Doç. Dr. Adeviye AYDIN
Kurul Üyesi

Doç. Dr. Pınar KARAMAN
Kurul Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Figen ÇAM TOSUN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSUSF400P0 Pin Kodu :19822 Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5743&eD=BSUSF400P0&eS=181624>

Adres: Kuruçuk Mah. Üniversite Cad. 15 Temmuz Yerleşkesi Rektörlük Binası No:21B 57010 Merkez/SINOP Raportör: Mehmet ÇAY
Telefon: (0 368) 271 57 68 Faks: (0 368) 271 57 70 Unvan: Bilgisayar İşletmeni
e-Posta: inarek@sinop.edu.tr İnternet Adresi: www.inarek.sinop.edu.tr Tel No: 1207
Kep Adresi: sinopuniversitesi@hs01.kep.tr

2023/118 Sayılı İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Kararı – Sayfa 1 / 1

EK 7. Katılımcı Kabul Formu

Sayın Katılımcımız,

Katılacağınız bu çalışma, , “Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen, Veli, Öğrenci Ve Yönetici Görüşleri: Samsun İli Örneği” adıyla 02.10.2023- 03.11.2023 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Destekleme ve Yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları öğretmen, öğrenci, veli, yönetici gibi tüm paydaşlarının görüşleri alınarak tespit etmek ve tespit edilen bu sorunların çözümüne yönelik görüşleri toplayıp bu sorunların çözümüne katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Araştırma Uygulaması: yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak katılımcılardan bilgiler toplanacaktır.

Araştırmanın Nedeni: O Bilimsel araştırma * Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): SAMSUN

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Melih Yaşar DURAN

Doç. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

.../.../.....

Adı Soyadı İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

EK 8. Veli Onam Formu

VELİ ONAM FORMU

Sayın Veli;
Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen, Veli, Öğrenci Ve Yönetici Görüşleri: Samsun İli Örneği" adıyla 13.11.2023-04.12.2023 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Destekleme ve Yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunları öğretmen, öğrenci, veli, yönetici gibi tüm paydaşlarının görüşleri alınarak tespit etmek ve tespit edilen bu sorunların çözümüne yönelik görüşleri toplayıp bu sorunların çözümüne katkı sağlamak hedeflenmiştir. Araştırma Uygulaması: yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak katılımcılardan bilgiler toplanacaktır.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağımı söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Melih Yaşar DURAN

Doc. Dr. Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU

*Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).*

...../...../.....

İsim-Soy isim İmza:

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Melih Yaşar DURAN

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu

Lise : Şehit Ahmet ALTUNOĞLU Anadolu İmam Hatip Lisesi, 2014

Lisans : Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2019

Yüksek Lisans : Sinop Üniversitesi, 2024

Mesleki Deneyim

İş Yeri : İlkadım Belediyesi İlkem Eğitim Kurumları, Sosyal Bilgiler
Öğretmenliği, 2019-2024

İş Yeri : İlkadım Belediyesi İlkem Eğitim Kurumları, Müdür
Yardımcılığı, 2021-2024